

SESTDESET LET LJUBLJANSKE UNIVERZE

Priznanje Iskri ob 60-letnici Univerze Edvarda Kardelja

Decembra mineva 60 let, odkar so začele z delom prve fakultete na ljubljanski univerzi leta 1919. „60-letnica ni kak poseben visok in pomemben jubilej, vendar je to v slovenski zgodovini zelo pomemben čas, v katerem je ljubljanska univerza odigrala pomembno vlogo“, je rekel rektor Slavko Hodžar. Ob 60-letnici se je zvrstila cela vrsta prireditev. Osrednja slovesnost je bilo slovesno zasedanje Univerzitetnega sveta v torek, 11. 12. in nato odkritje spomenika Edvardu Kardelju pred Univerzo, ki nosi njegovo ime.

Slovesne seje Univerzitetnega sveta so se udeležili član predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj, predsednik skupščine SRS Milan Kučan, predsednik CK ZKS France Popit, predsednik izvršnega sveta SRS Anton Vratuša, predsednik sindikatov Vinko Hafner, predsednik SZDL Josip Ribičič, republiški predsednik zveze borcev Janez Vipotnik, Miha Marinko, Franc Leskošek—Luka, Pepca Kardelj in druge osebnosti naše republike in mesta Ljubljane. Slovesnosti so se udeležili tudi rektorji vseh jugoslovanskih univerz, dekan tržaške univerze in drugi.

Slovesno sejo Univerzitetnega sveta je začel predsednik sveta Univerze Edvarda Kardelja in član CK ZK Emil Rojč. Poudaril je, da je ljubljanska univerza vedno hodila na čelu vsega naprednega v Sloveniji in bila nosilec najnaprednejših in humanih idej. Zlasti se je intenzivno vključila v družbenopolitične tokove in se poglobila v delegatski sistem ter dosledno uvedla samoupravljanje na vseh področjih delovanja Univerze Edvarda Kardelja. Sodelovala je pri znanstvenem delu za združeno delo, ves čas je imela tesne stike z mariborsko univerzo, in sodelovala pri uresničevanju usmerjenega izobraževanja. Besedo je povzel član predsedstva SRS, akademik Josip Vidmar.

Z izbranimi besedami je pozdravil jubilej ALMAE MATRIS. To visoko, pravzaprav najvišjo slovensko znanstveno ustanovo je pozdravil tudi v imenu Osvobodilne fronte, kakor je akademik poudaril, ker je bila ta nosilec vsega velikega, svobodoljubnega in bojevitiga v najtežjih časih slovenske zgodovine.

Dr. Josip Vidmar je razmišljal o začetkih slovenske univerze. Posebej se je ustavil ob bridko žaljivem dejstvu, da so nekateri politiki razmišljali o omejitvah, ali celo ukinitvi „nepotrebne“ slovenske univerze. Že na samem začetku je ljubljanska univerza preživela 20 težkih let Aleksandrove diktature. Pri vsem tem pa je razvijala globoko slovensko miselnost, se

Ljuban Artič je sprejel visoko priznanje Univerze Edvarda Kardelja.

znanstveno poglabljala ter se z vso pozornostjo posvečala vzgojnemu delu, kar je bila vedno njena osnovna naloga. Z vsemi temi svojimi dejavnostmi si je postavila solidne temelje in si pridobila ugled v Jugoslaviji in v svetu.

Napredno misleči študentje, zlasti komunisti, so imeli ves čas delovanja te velike ustanove velik vpliv. Preko njih pa se je revolucionarna misel širila na široke ljudske množice, kar je bila priprava na čas največje preizkušnje slovenskega naroda. Tako so z univerze izšli bodoči mladi voditelji slovenske komunistične misli in vodilni ljudje slovenske revolucije. To so bili

študentje in profesorji na ljubljanski univerzi.

Univerza je začela skromno s 1.000 do 1.500 študenti pred 60 leti. Danes ima preko 20.000 študentov, ki jih pripravlja za združeno delo in druge funkcije v slovenskem narodu. Zvrstilo se je še več govornikov, ki so pozdravili Univerzo Edvarda Kardelja ob njeni 60-letnici, ji čestitali in zaželeli nadaljnjih uspehov.

Rektor Univerze Slavko Hodžar je na kratko podal zgodovino in važnejše mejnike v zgodovini slovenske univerze. Povedal je, da je glavno vodilo vzgojne metode pri oblikovanju bodočih slovenskih intelektualcev namen, vzgojiti in izobraziti znanstvenike in strokovnjake z najširšim profilom. „Združenemu delu hočemo zgojiti široko razgledane ljudi za delo, ne toliko specialiste, kakor vsestransko izobražene ljudi, ki bodo gojili znanost in razvijali združeno delo.“

Univerzitetni svet je ob svojem jubileju odlikoval svoja častna doktorja predsednika Tita in Edvarda Kardelja s svečano listino in veliko plaketo. Namesto predsednika je odlikovanje sprejel Viktor Avbelj in namesto Edvarda Kardelja njegova žena Pepca Kardelj.

Univerza je za dolgoletno in plodno sodelovanje odlikovala s priznanjem in plaketo več delovnih organizacij, med njimi tudi SOZD Iskra. Odlikovanje je v imenu SOZD Iskra iz rok rektorja Slavka Hodžarja sprejel namestnik predsednika poslovnega kolegija Ljuban Artič.

FY

V prostorih skupščine SRS je bila 6. decembra slavnost, na kateri je predsednik skupščine Milan Kučan podelil štiri državna odlikovanja in sicer Red zaslug za narod z zlato zvezdo Rihardu Knezu, Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem Viktorju Zupančiču, Savo Šiferu in naš generalni direktor, predsednik skupščine SOZD Iskra in podpredsednik skupščine SRS Vladimir Logar pa sta prejela Red dela z rdečo zastavo. Iskrene čestitke!

Podjetne, ne le vrtalne glave

V delovni organizaciji Iskra Elektromehanika je treba pohvaliti kar vse, še posebej pa vodjo nabavne skupine Marjeto Pflaum, Jožeta Javornika, šefa nabave EM za 117. panogo in ing. Andreja Tavčarja, vodjo kontrole ERO.

Svoje zadolžitve so vsi v kolektivu razumeli v vsej širini. Poleg nabavnih nalog imajo nabavni referenti določene tudi druge naloge, ki pa so, seveda, z nabavo povezane, na primer raziskavo tržišča. V tem okviru si referenti prizadevajo, da, kolikor je mogoče, zmanjšajo uvoz. Pri tem je planski oddelek za raziskavo dosegel vidne rezultate. „Materiale doslej vse bolj kupujemo na domačem trgu in s tem pripravimo dragocene devize“, so se pohvalili.

Najnovejši rezultat, ki so ga do-

segli, je zmanjšanje uvoza na področju vrtalnih glav za proizvodnjo ročnega orodja ERO. „Doslej smo te glave uvažali iz ZR Nemčije, zdaj pa jih je na priporočilo Iskre Elektromehanike začela izdelovati Industrija alata Trebinje. Gre za velike količine teh delov in to pomeni skupno veliko vrednost. Zasluga za to gre predvsem Marjeti Pflaumovi“, so nam povedali. „Sicer pa smo na področju uvoza dosegli vidne rezultate tudi na področju elektromaterialov, izolacijskega materiala, vitroplastov in pertinaksov.“

„Vse to smo prej uvažali, zdaj pa te artikule na našo pobudo izdelujejo v Donitu v Medvodah, v 11. oktobru v Prilepu pa poslej izdelujejo tudi bakreno lakirano žico in kable. Tudi zato so poskrbeli podjetni delavci iz nabavnega oddelka.“

Priznali pa so, da več težav še vedno tiči na področju črne metalur-

Med slovesnim zasedanjem Univerzitetnega sveta ob 60-letnici ljubljanske Univerze.

gije. „Jasno, da se tudi tu trudimo, da bi čim več materiala kupovali doma, zlasti jekla in dekapirane pločevine. „Skušali smo spodbuditi domače partnerje v ustrezno proizvodnjo. Toda uspeli smo samo delno. Te proizvode se so lotili zaenkrat samo šele v Skopju in Smederevu, toda vprašanje kakovosti še vedno ni rešeno. Zadovoljivo kakovost so zaenkrat dosegli le v Smederevu, a še to po izredni zaslugi Iskre in njenih norm.“

V pogovoru o drugih dejavnostih nabave v Kranju smo izvedeli, da se ukvarjajo tudi z nabavo krogličnih ležajev in rezilnih orodij. Sčasoma bodo tudi te materiale kupovali v celoti na domačem trgu, prvi uspehi pa so že vidni.

Na doma kupljene vrtalne glave so kar ponosni. „Dogovarjali smo se polnih pet let. Danes pa je posel zaključen. Ko smo se dogovarjali o potrebah, se je prijavilo kar precej interesentov, toda ko smo prešli na trdne in povsem konkretne dogovore, se je krog hitro osul. Zaradi visokih investicijskih naložb, ki jih ta proizvodnja narekuje, so mnogi odpadli. Dejansko je vse to zmogla samo Industrija alata iz Trebinja. Tudi osvajanje potrebnega asortimana ni lahka zadeva. Dve leti smo se dogovarjali glede kakovosti, a zdaj lahko trdimo, da je kakovost za domači trg ustrezna“, so ugotavljali in

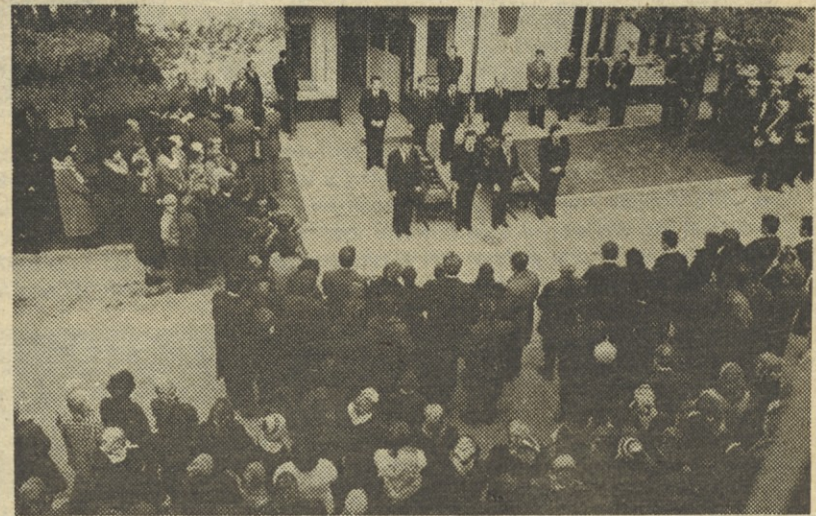
dodali, da glede tujih tržišč potrebne ocene in dovoljenja še čakajo.

Ob tem uspehu so zadovoljni vsi — oni v Trebinju in ti v Kranju. „Trebinje je pokazalo vsekakor dosti poslušnosti za naše želje, zlasti še kar zadeva kakovost. To se odraža v izdelkih, glede katerih zdaj menijo, da jih zanesljivo ne bi oblikovali tako dobro, če ne bi ves čas tako tesno sodelovali z Iskro“.

V celoti gre za proizvodnjo v vrednosti 15 milijonov dinarjev letno in tak devizni prihranek pri naši negativni plačilni bilanci s tujino pomeni nedvomen uspeh. Pomisliti moramo, da predstavlja vrtalna glava 10% artikla in zato ni vseeno, če to moramo plačati v devizah, ali pa si ta važni sestavni del lahko nabavimo doma. V letu 1980 bomo, kot računajo, potrebovali že 125.000 glav, v srednjeročnem planu pa se bo ta postavka še povečala. Zato je treba vzor ERO iz Kranja osvetliti kot primer dobrega sodelovanja raznih delovnih organizacij s področja izdelovanja in nabave; hkrati pa bi kazalo ob takem primeru pozvati k še večjemu sodelovanju tudi tehnologe in razvijalce nove proizvodnje, saj nabava sama ne more narediti nič, če nima na razpolago vedno nove in ustrezne domače proizvodnje.

mak

Zadnje slovo v Žužemberku

Velika množica Iskrašev in domačinov je na zadnji poti spremila ponesrečena sodelavca Miho Horvata in Antona Zupančiča. Na posnetek: začetek žalnega spreveda pred staro tovarno keramičnih Horvata in Antona Zupančiča. Na posnetku: začetek žalnega spreveda pred staro tovarno keramičnih t bi morda mislili.

Nagrade »Inovator leta« podeljene

Na skupni slavnostni seji skupščine raziskovalne skupnosti in zbora združenega dela Skupščine občine Kranj, v sredo, 5. decembra so delegati obravnavali analizo o raziskovalni in inovacijski dejavnosti v

kranjski občini. Na njej so tudi prvič podelili priznanja inovatorjem leta.

Priznanja „Inovator leta I. Stopnje“ so prejeli: Franc Oman (IBI), Stanislav Poljanc (Iskra), Anton Lebar, Miklavž Luthar in Anton Šmajd (vsi Sava).

Rajko Benedik iz Iskre je prejel priznanje „Inovator leta II. stopnje“; Alojz Jeler, prav tako Iskraš, pa priznanje „Inovator leta III. stopnje.“

Inovatorjem iz DO Iskre Elektromehanike čestitamo za inovacijske dosežke, o čemer smo že pisali. Alojz Boc

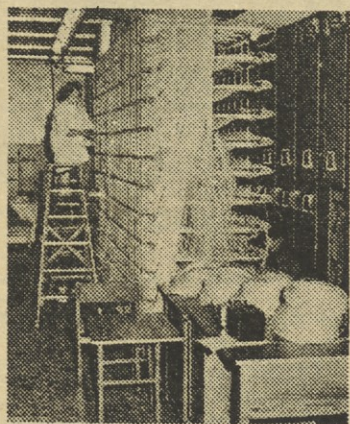

Na slavnostni seji skupščine raziskovalne skupnosti in zbora združenega dela so letos prvič podelili priznanja kranjskim inovatorjem.

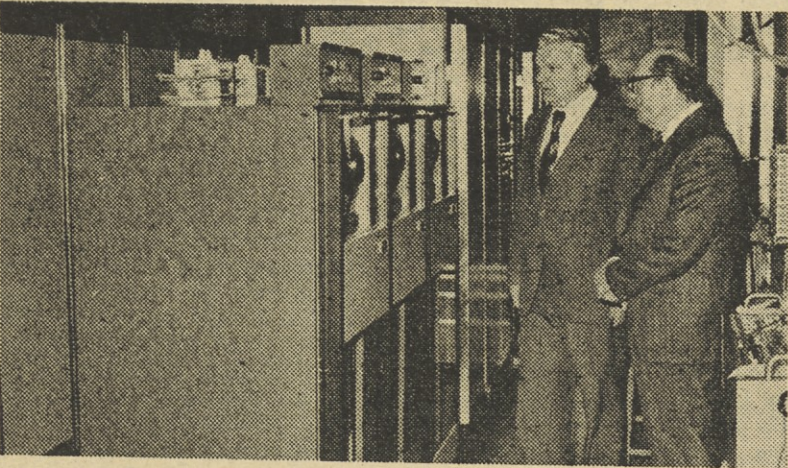
Jože Čebela, dolgoletni predsednik sindikata SOZD Iskra je za svoje bogato sindikalno delo prejel zlati znak sindikata. Čestitamo!

Obširno smo že poročali o nedavnem podpisu pogodbe o prodaji Iskrine elektronske telefonske centrale Metaconta 10 C v Erevan. To medkrajevno centralo bo Iskra dobavila, sestavila, preizkusila in izročila namenu do druge polovice leta 1981. Iskrinega uspeha o prodaji „medkrajevne“ v Erevan pa nikakor ne moremo ločiti od moskovske „mednarodne“, ki jo bodo Iskrini montažerji in preizkuševalci izročili namenu v prvih dneh prihodnjega leta. Slovesnosti ob prevzemu se bodo udeležili vodilni Iskrini delavci, poleg njih pa še najverjetneje bivši Iskraš in nekdanji generalni direktor ter zdaj podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Jože Hujs. Prav zaradi povezanosti med uspešnim zaključevanjem del na moskovski centrali in slovesnim podpisom pogodbe za medkrajevno centralo v Erevanu je prav, da tudi v tej fotoreportaži ostane zapis dogodkov na enem mestu.

Fotozapis iz Moskve

Te dni končujemo dela na glavnem delilniku moskovske „mednarodne“. Ti kilometri žic bodo sovjetske centrale povezali z našo centralo, ta pa njih s svetom.

V. d. predsednika KPO SOZD Iskra Anton Stipančič in vodja Iskrinega predstavništva v Moskvi Franci Frkolj sta si z velikim zanimanjem ogledala mednarodno centralo v sovjetskem glavnem mestu.

Moskovsko centralo bodo uradno izročili namenu čez nekaj tednov, že zdaj pa se je moč preko nje pogovarjati z večjim delom sveta. No, direktor ATC Alfonz Medved je bil bolj skromen in je poklical le svoje sodelavce v Kranju. Na sliki sta še direktor Iskrinega predstavništva v Moskvi Franci Frkolj, ki ima gotovo velikanske zasluge za uspešen Iskrin prodor na sovjetsko tržišče, in vodja del na moskovski centrali Franci Jurjevčič.

Iskra je poskrbela tudi za šolanje ljudi, ki bodo po prevzemu vzdrževali našo Metaconta. O delovanju in vzdrževanju centrale predava slušateljem vodja hardverskega preizkušanja Vincenc Plavčak.

Po slovesnem podpisu pogodbe o prodaji Iskrine medkrajevne elektronske telefonske centrale Metaconta 10 C za Erevan se je predstavnikom sovjetskega ministrstva za zveze in sovjetskih poštinskih organizacij zahvalil za zaupanje glavni direktor tovarne ATC Alfonz Medved. Na sliki so še (z leve) Anton Stipančič, predstavnica sovjetske zunanje-trgovinske organizacije Mašpriborintorg ter sovjetska prevajalka, sicer uslužbenka v našem predstavništvu.

Združevanje sredstev za investicije, pa tudi za dohodke

S Pavlom Mermoljo, predsednikom odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov SOZD Iskra, je beseda tekla o morda nekoliko teoretičnih, od vsakdanjih pozornosti delovnega človeka odmaknjenih vprašanjih. Toda prav razgovor z njim nam je še enkrat pokazal, kako živo aktualna so vsa ta vprašanja, in kako bi se morali vsi delovni ljudje našega združenega podjetja za te zadeve zanimati. Sicer pa so dohodkovna vozlišča stvari, ki naše ljudi zadevajo, povsem neposredne. Zato bodo gotovo tudi temu našemu pomenku sledili tako, kot smo mu mi.

O čem so predvsem doslej potekale razprave odbora? „Najbolj resna in najbolj objektivna razprava je bila do zdaj v glavnem na področju samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD,“ je začel Pavel Mermolja. „Pri tem pa ni šlo toliko za sam akt, ali določila po pozameznih členih, ker so to že pripravile strokovne službe, ampak predvsem za vsebino, z vprašanji, zakaj se združujemo v SOZD, kakšni bodo naši skupni cilji, katere skupne aktivnosti bomo imeli, itd. V glavnem je debata potekala okrog vprašanja, ali so posamezne DO samostojne ali ne, kaj je tisto, kar nas veže, da bi lahko imeli tudi neke skupne dejavnosti. Tu ne gre le za problem tržišča ali tržnih odnosov, servisiranja in zunanjetrgovinsko poslovanje, ampak tudi za vprašanje odnosov med delovnimi organizacijami znotraj SOZD; na primer, kako bomo opravljali tudi druge zadeve, ki so skupnega pomena, kot je na primer problematika ustanavljanja DO skupnega pomena, vprašanje odnosa skupne službe: SOZD, kaj naj bi predstavljala navzven SOZD Iskra... Debat je bilo veliko, a ostali smo na stališču, da je to neomejena solidarna odgovornost. Nismo se spuščali v omejitve s številkami, ali v denarju, čeprav je ta sporazum, ki nam je vzel praktično leto dni časa od priprave do končnega sprejetja, očitno zelo dobro sestavljen. Tudi pravobranilec samoupravljanja ga je zelo ugodno ocenil in do zdaj ni bilo večjih sporov na tem področju.“

Toda kako ste v tem, ko ste sporazum teoretično postavili, uspeli tudi s praktičnim izvajanjem?

„Jasno, drugo vprašanje je bilo, kako naj akt, ki smo ga samoupravno sprejeli, zaživi. Nimamo še analize, kako je bilo na terenu, kakšni so bili morda konflikti. Skorajda ne vemo, ali kakšna dejavnost sploh teče, ali pa ljudje enostavno o tem molčijo. To ni razveseljivo. V delovnih organizacijah gotovo ni vse tako rožnato, kot je v aktih zapisano. Toda sedanje obdobje je vsekakor obdobje praktičnega izvajanja tega sporazuma. Tako je med drugim nastala tudi interna banka SOZD Iskra.“

Kaj pa problem združevanja sredstev? Ne da bi pri tem pozabili na vprašanje osebnih dohodkov, za katere vsak delavec, pri vsej svoji osveščenosti, nujno vpraša?

„Izvedba združevanja sredstev je nedvomno sila pereče vprašanje. Verjetno ne gre za udeležbo v skupnem dohodku v celoti, ampak so možne različne oblike združevanja. Ne bi tudi trdil, da opredelitev, ki je predlagana, tudi res vsem ustreza ali morda samo večini, ali polovici? Večina DO pa se do zdaj v svojih razpravah ni opredeljevala načelno proti združevanju sredstev.“

Osebnostno mislim, da si tako velika SOZD, kot je Iskra, drugače sploh ne more predstavljati investicij v razvojne programe v naslednjih letih, niti v obdobju 1981-85, niti vnaprej. Nemogoče je misliti, da bodo v Iskro vlagale samo druge institucije; po drugi strani se pa tudi ne da drobiti tako velikih projektov, kot so naši. Celotno, če bomo združeni v SOZD zbrali precej denarja, bodo verjetno ta sredstva še premajhna za nadaljnji razvoj Iskre. Računamo namreč na približno vsaj 200 starih milijard letno.

Pri teh globalnih investicijah Iskre v naslednjih letih mora biti prirotna ne-le pripravljenost drugih institucij, kot so banke, in ostalih delov združenega dela, ampak tudi pripravljenost delavcev Iskre. Prispevek v to pa pomeni, — manj porabiti v svojem okviru.

Pri aktih o osebnih dohodkih, skupni porabi ali delitvi čistega dohodka bo treba zato o tem v bodoče veliko razpravljati; to nalogo je zdaj prevzel v okviru SOZD sindikat. Tu moramo videti, kje smo Iskraši, nasproti drugim panogam industrije —

ali smo prvi samo po pameti in delu, ali pa ta pamet in delo prinašata tudi toliko večji dohodek; kaže, da to ni res.

Boljše delo, boljša organiziranost in boljše samoupravljanje v Iskri ne prinašajo toliko, da bi se ustrezno temu tudi ponašali z boljšimi OD. V katerikoli občini pogledamo, nikjer OD v Iskri ne prednjačijo. Ker je tako, pomeni, da je nekaj narobe v celotnem našem sistemu — ne tistemu, teoretično postavljenemu, ampak pri izvajanju. Očitno je, da so nekatere panoge v tej družbi praktično privilegirane, da imajo večjo možnost ustvarjanja ČD in njegove delitve, česar pa v Iskri ni.

Osebnostni dohodek ni tisti, ki vpliva na delavca, da ostane v Iskri. Gotovo igrajo vlogo tudi drugi razlogi, kot so počutje, skrb za delavca na delovnem mestu, opremljenost delovnih mest. Kljub temu je tudi v Iskri še veliko takih DO, ki nimajo ustvarjenih sredstev za tisti del skupne porabe, tki skladov skupne porabe, za katere bi delavci koristili večje ugodnosti na področju družbene porabe, kot je na primer regres, počitniška dejavnost, šport in rekreacija, družbena prehrana, ipd.

Pogosto se na zborih delavcev pojavijo vprašanja, zakaj pri določenih skupnostih, ki se financirajo iz dohodka tozda, postavljajo v svoje pane tudi ta del porabe. Mi dejansko skozi svobodno menjavo dela krijemo iz dohodka TOZD tudi regres v neki SIS ali v skupščini občine; včasih plačujemo celo, predno ugotovimo, kolikšen je naš čisti dohodek, ki ga lahko razdelimo. Zna se torej zgoditi, da neka tozda nima sredstev za regres, plača pa tistemu, ki si na osnovi planov izplača maksimalni regres.

Vsekakor bo treba te probleme v doglednem času razčistiti. Pri nas v Avtoelektriki, verjetno pa tudi drugod v Iskri, se že pojavljajo vprašanja, zakaj mora TOZD pravo ugotavljanjem, koliko ima sam pravico dobiti, dajati iz svojega dohodka drugim. Tukaj bi lahko govorili o „svobodni menjavi dela“ v narekovajih, ker to ni več prava svobodna menjava dela.“

Vaš odbor se je najbrž dotaknil dohodkovnih odnosov le bolj načelno in se ni spuščal v tehnično izvedbo. Toda, kakšne oblike sporazumevanja ste nakazali, kako ste ocenili konkretne primerjave med dohodkovnimi odnosi v različnih DO, različnih vejah in pokrajinah?

„Odbor je praktično nakazal skozi sporazumevanje oblike povezanosti DO, proizvodnih in delovnih organizacij skupnega pomena, (npr. odnos Iskra Commerce-ostale DO v Iskri). Sicer pa bo v zelo kratkem času treba sprejeti na tem področju določene ukrepe, predvsem glede na predvidene spremembe v zakonodaji. Tukaj je vprašanje zunanjetrgovinskega poslovanja. Verjetno IC nikoli ne bo v slabi situaciji, ker predstavlja praktično vso Iskro v izvozu. Bolj pa je pereče vprašanje drugih, preko katerih Iskra sodeluje pri raznih poslih s tujimi bankami.“

Mislím, da se je v SOZD Iskra lažje dogovoriti za neke dohodkovne odnose na nivoju SOZD z vidika postavljanja temeljnih usmeritev, ker imamo ustrezno zakonodajo in sporazume. Vendar je vse to bolj globalno, je bolj teoretičnega značaja. V odnosih med posameznimi proizvodnimi in neproizvodnimi TOZD, oz. TOZD skupnega pomena, in skupnimi službami v DO, pa so stvari zelo občutljive, ker tukaj vsak tozda gleda drugemu v lonec. Mi redkokdaj primerjamo OD med, npr. Elektromehaniko in Avtoelektriko, ali Avtomatiko. Dosti bolj se vidimo med seboj tozdi Avtoelektrike, ali Elektromehanike, ali Avtomatike. Še bolj aktualne pa so primerjave v posameznih regijah. Tako med delavci dejansko večkrat slišimo primerjavo med Avtoelektriko in Meblom.

Tu obstajajo velike razlike, in zato bo tudi nadaljnja smer sporazume-

vanja bolj regionalnega značaja kot pa glede na pripadnost neki regiji, oziroma panogi industrije. S tega stališča nastaja tudi vprašanje, če bo zaživel sporazum SOZD Iskra, ker se v SOZD lahko dogovorimo za enotna merila; obstaja pa tudi vpliv na OD iz okolice, v kateri živim. Razlika je, če je to mesto, ali podeželje, kraj. Samoupravni splošni akt bo vnašal lahko samo metodologijo, ne bo pa mogel nastopati absolutno.

V Gorici se nam, na primer, dogaja, da nimamo delavcev. Tega se zaveda vsak delavec v tovarni in morda nekateri celo izkoriščajo ta položaj, saj vedo, da drugega delavca ne bomo dobili. Takemu delavcu tako oprostimo veliko stvari, ki bi mu jih sicer ne. To pa, seveda, vpliva na produktivnost, delovno disciplino in odnose med ljudmi. Zato bo treba sporazumevanje bolj regionalno opredeliti.“

Na kakšnih aktih pa delate zdaj?

„Zdaj gre h koncu razprava o sporazumu o vlaganjih v razvojne programe Iskre in o sporazumu o kvaliteti proizvodov. V kratkem bomo izdelali še drugi del načrta, skupaj s strokovnimi delavci TOZD Iskra in s poslovnimi kolegijem, ki ima tukaj tudi zelo važno vlogo.“

V okviru DS SOZD imamo veliko odborov, ki so dolžni skrbeti za posamezne zadeve, zato bodo šla skozi naš odbor le bolj usmeritvena vprašanja, oziroma problematika, ki bo zadevala smer, v katero naj bi se zadeve razvijale. Ena takih bo gotovo sporazum o ugotavljanju dohodka, delitvi čistega dohodka, osebnih dohodkov in skupne porabe, vendar še vedno globalno, le kot neke enotne osnove in merila v okviru SOZD, čeprav ljudje pričakujejo, da bo to že izvedbeni akt za posamezne TOZD, kar pa ne more biti.“

In za konec — kakšne so vaše perspektive za naprej?

„Osnova za delo odbora mora biti program, in to verjetno ne samo tisti, ki si ga odbor sam postavi, ali ki mu ga predlaga poslovodni organ. Upoštevati moramo tudi druge predloge, zlasti če pride do pobud v posameznih delovnih organizacijah glede na določene spremembe, oz. iskanje novih poti. Veliko je odvisno od dejavnikov v DO, kako se posamezne zadeve sprevajajo, ali ne, do kakšnih problemov pride v sprovajanju v življenju, obenem pa tudi do pobud DO za tisti del, ki je problematičen. Veliko pa je takih stvari, ki ne želijo samo posameznih DO, ampak večino DO v neki industrijski veji.“

Vprašljiv je tudi odnos do resolucijskih dokumentov republike kot take: kakšna je vloga Iskre v sedanjem trenutku v Sloveniji in Jugoslaviji, glede na panogo, za katero je zadolžena, predvsem srednjeročni plan, koliko naj Iskra vztraja na teh področjih, da še nadalje ostane nosilec posameznih dejavnosti v okviru planov Slovenije? Odvisno od tega bi se morala Iskra tudi znotraj sebe reorganizirati. Verjetno nimamo enotnih stališč v okviru SOZD Iskra, ali je res samo tisto, kar v planih piše, konkretno razvoj Iskre, čeprav gledano skozi SOZD. Toda interesi posameznih DO so tudi različni. Enotni smo si sicer, da je Iskra perspektivna, zlasti s svojimi elektronomi, telekomunikacijami, računalništvom, itd., vendar se vsi znotraj SOZD Iskra v tem ne vidijo. Seveda to spet ne bi smela biti osnova za spodbujanje sporov znotraj Iskre, ampak le spodbuda za iskanje novih poti.“

Mara Ovsenič

Rajko Benedik prejema priznanje za svoje inovatorske dosežke. (K članku na 1. strani)

Nujna je enotna tržna funkcija

Osnovni referat na konferenci na Brdu pri Kranju je imel glavni direktor Iskre Commerce Ilja Medič z naslovom „Iskra na jugoslovanskem tržišču v naslednjem srednjeročnem obdobju 1981–1985.“ Najprej se je dotaknil rezultatov, ki so jih Iskrine delovne organizacije dosegle v minulih treh letih sedanjega srednjeročnega obdobja. Leta 1967 smo na jugoslovanskem tržišču prodali za okoli pet milijard Iskrinih izdelkov, ta vsota pa se bo predvidoma prihodnje leto povzpela že na več kot 12 milijard dinarjev. Iskrina prodaja na jugoslovanskem tržišču bo v tem srednjeročnem obdobju dosegla skupno okoli 42 milijard dinarjev. Dosedanji rezultati so Iskro uvrstili v okviru jugoslovanske elektroindustrije na vidilno mesto, v Evropi pa se po velikosti uvrščamo na 16., v svetu pa na 58. mesto.

„Izkušnje v pogojih mednarodne lahko uveljavljajo le tiste firme, ki konference so pokazale, da se uspešno znajo povezati razvojno, tržno, proiz-

Servis — del trženja

Direktor servisne temeljne organizacije v Iskri Commerce Miro Stegnar je svoj referat na konferenci na Brdu naslovljal Servisna funkcija kot sestavina integralne tržne funkcije v obdobju 1981–85. Takoj uvodoma je opozoril na dejstvo, ki pa je nekaterim tuje, da je servisna funkcija integralni del tržne funkcije. Udeležence zasedanja je nato seznanil z organiziranostjo servisne dejavnosti v Iskri ter na grobo tudi z dosedanjim delom lastne servisne in pogodbenne mreže.

Iskra Commerce je v sedanjem srednjeročnem obdobju vložila v razširitev lastnih servisov več kot 100 milijonov dinarjev ter s tem denarjem kupila okoli 4.000 m² novih servisnih prostorov. V celotni temeljni organizaciji Servis je zdaj skupno zaposlenih 565 serviserjev, ki bodo predvidoma letos opravili okoli 120.000 garancijskih posegov. Število serviserjev naj bi se prihodnje leto povečalo na 620.

TOZD Servis realizira svoj celotni prihodek iz dveh dejavnosti, in sicer s prodajo servisnih storitev ter s prodajo rezervnih in potrošnih delov. Letos bo znašala vrednost storitev več kot 200 milijonov dinarjev, prihodnje leto pa naj bi se povečala še za okoli 50 milijonov dinarjev. Rezervnih delov bodo predvidoma letos prodali za 140 milijonov dinarjev, prihodnje leto pa za več kot 170 milijonov dinarjev.

V nadaljevanju je Miro Stegnar obširno spregovoril o organiziranosti servisne funkcije v Iskri ter skupnih usmeritvah in nalogah v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Poudaril je, da moremo izhajajoč iz naloge, da postane Iskra tržno usmerjen poslovni sistem, sposoben hitrega in prilagojenega reagiranja na tržišče, tudi servisno funkcijo organizirati in oblikovati tako, da bo postala pospeševalni in ne zaviralni element prihodnjega Iskrinega trženja. Dosedanje slabosti so bile zlasti v tem, da smo imeli nedefinirano servisno politiko, ki so jo parcialno oblikovale proizvodne organizacije, delno pa tudi deljena tržna funkcija na ravni komercialnih proizvodnih delovnih organizacij in Iskre Commerce. Velika slabost je bila tudi v tem, da nismo izvajali sporazuma o skupnem vlaganju v Iskrino servisno mrežo, problematična pa je bila tudi enotna preskrba z rezervnimi in potrošnimi deli. „Če želimo imeti dobro organizirano servisno funkcijo, ne smemo pozabiti na dejstvo, da je treba cilje servisiranja določiti v komercialni funkciji“, je dejal Miro Stegnar.

„Ugotavljamo, da bomo samo z ozko specializacijo in gibljivo organiziranostjo uspeli kakovostno servirati zamotan in zahteven Iskrin program, zato je jasno, da je tudi servisna problematika posebno specialistično področje, ki ga obvladujejo strokovnjaki, ki imajo pregled in znanje o servisni tehnologiji, trgu servisnih storitev in ustreznega druga znanja, ki so potrebna za definiranje ciljev in načina servisiranja posamezne naprave in kompleksnih sistemov. Zato menimo, da se morajo pri definiranju ciljev matrično povezati servisni vodje z vodjem trga in produktivnim vodjem.“

Miro Stegnar je v nadaljevanju dejal, da bo treba v prihodnje organizirati in oblikovati funkcijo servisnih vodij za posamezne naprave, oziroma produktne skupine, ki bi morali določiti politiko servisiranja, vzpostaviti ustrezne izvajalske odnose z organizacijami za servisiranje in organizirati preskrbo z rezervnimi deli. Pri tem bo treba opredeliti servisno politiko glede na tri osnovne skupine izdelkov, ki ustrezajo osnovnim skupinam večine parnikov; to so izdelki široke potrošnje, polizdelki in izdelki za reprodukcijo ter kompleksni sistemi — investicijska oprema. Prav oblikovanje servisne politike in organizacija izvajanja tehničnega servisiranja po posamezni osnovni skupini izdelka je glavna naloga servisa v prihodnjem srednjeročnem obdobju, tako na domačem, kot zunanem tržišču.

Miro Stegnar se je obširno dotaknil tudi investicij v servisno dejavnost. „Način združevanja sredstev za razvoj servisne mreže“, je dejal direktor TOZD Servis, „kot je bil dogovorjen s samoupravnim sporazumom o združevanju v SOZD in s sedanjim srednjeročnim planom SOZD Iskra, še ni dal zaželenih rezultatov. Naša delovna organizacija je proizvodnim tovarnam predložila investicijski program v višini 30 milijona dinarjev in ustrezen samoupravni sporazum, vendar do danes ni še nobena delovna organizacija takega sporazuma podpisala niti v ta namen združila sredstev. Razlogi za takšno obnašanje nam niso znani, znana pa nam je stalna kritika, ko nam delovne organizacije očitajo slabo tehnično opremljenost, oziroma neustreznost določenih servisnih prostorov ter kakovost storitev.“

Del referata je namenil tudi preskrbi z rezervnimi in potrošnimi deli, ob koncu pa je obširno spregovoril o temeljnih smernicah razvoja servisne dejavnosti. Osnovna usmeritev naj bi bila vključevanje servisov v servisiranje vse bolj zahtevnih naprav in sistemov, servisiranje teh naprav pa naj bi širili iz Ljubljane v druge servisne obrate in področne servise, skladno s potrebami tržišča. Vse to pa bo terjalo precejšnjo vlaganja. V Servisu ocenjujejo, da bodo v prihodnjem srednjeročnem obdobju potrebovali kar 150 milijonov dinarjev. Servisni obrat v Ljubljani bodo v prihodnjih letih razvijali v center za popravljanje in repariranje tehnoloških podsklopov, ki jih bodo servisni tehniki kot celoto zamenjevali pri servisnih posegih. Samo tehnično servisiranje pa bodo v prihodnjih letih širili v smeri priključevanja, testiranja in spuščanja sistemov v pogon, preventivnega servisiranja in pogodbenega vzdrževanja. Tak način servisiranja zahtevajo vse bolj tehnično zahtevne naprave in sistemi, omogoča pa boljši ekonomski položaj servisiranja in večjo tržnost izdelkov. Servis bo storil tudi vse za skrajševanje servisnih posegov, usmeril pa se bo tudi v tehnološko svetovanje in šolanje kadrov uporabnikov Iskrinih naprav.

Servisno mrežo bodo širili v smislu večjega vključevanja zunanjih servisnih izvajalcev, lastno mrežo pa bodo morali tesneje povezati s proizvodnimi organizacijami in to preko ustreznih samoupravnih sporazumov, ki bodo vključevali medsebojne dohodkovne odnose, odgovornost in pravice. S tem bodo omogočili, da bo domače tržišče dobro pokrito s servisno mrežo, ki bo sposobna kakovostno in odgovorno izvajati servisiranje izdelkov široke potrošnje. LD

vodno in finančno funkcijo ter tiste firme, ki so usposobljene za kompleksne ponudbe, ki so fleksibilno organizirane in ciljno vodene,“ je poudaril Ilja Medič.

V nadaljevanju se je dotaknil konkurence na domačem in tujem tržišču ter poudaril, da se tudi na jugoslovanskem tržišču konkurenca vse bolj zaostre, zaradi česar bomo morali v Iskri osredotočiti vse sile, da bi naš prodor res dolgoročno okrepili.

Za Iskro je še vedno značilna nizka stopnja specializacije, pa čeprav jo že dolgo načrtujemo. Tudi združevanje sredstev za skupne naloge poteka neugodno, tržno prometne dejavnosti so močno disperzirane in pre malo združene, zaradi česar pogosto prihaja do prekrivanja, po drugi strani pa nimamo ustreznega usklajevalca in nosilca. Prav zato Iskra navzven še vedno

Ilja Medič.

ne deluje kot dovolj organiziran in povezan sistem, kar pa nedvomno še kako vpliva na našo uspešnost na tržišču.

Vedno bolj je prisotno spoznanje, da bo prihodnje srednjeročno obdobje težavna preizkušnja, ker bo treba z ekstenzivnega razvoja preiti na uveljavljanje kakovostnih dejavnikov v celotnem reprodukcijskem procesu. V prihodnje bo vse manj moč računati na uspešno podaljševanje Iskrine ponudbe brez odločilnih posegov v tehnološko razvojni sferi in načinu ponudbe. Gre za nujnost, da pospešimo proces prestrukturiranja na visoko zahtevno in kupcu prilagojeno proizvodnjo ter na vse večjo kompleksnost v ponudbi.

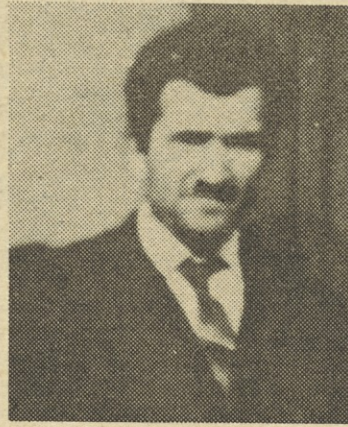
V prihodnjem srednjeročnem obdobju bomo morali zato združiti vse moči, da bomo lahko hitro in ustrezno reagirali na potrebe tržišča. Doseči bomo morali takšno povezanost, da bo Iskra postala v celoti tržno usmerjen poslovni sistem. Potrebe tržišča in njegove možnosti bodo morale postati temeljni kriterij vseh poglavitnih poslovnih odločitev na vseh ravneh — od temeljnih organizacij, delovnih organizacij do SOZD-a.

Predsednik KPO Iskre Commerce Ilja Medič se je v nadaljevanju osnovnega referata za konferenco na Brdu obširno dotaknil nujnosti širitve Iskre na jugoslovanskem tržišču. Uresničitev Iskrinih razvojnih in programskih konceptov zahteva korenite premike v Iskrini reprodukciji, predvsem pa tudi premike v naši zavesti, hotenju in spoznanju, da je razvoj Iskre v prvi vrsti pogojen z našo pripravljenostjo in sposobnostjo, da se v nadaljnjem obdobju intenzivneje odpremo v jugoslovanski gospodarski in družbeni prostor. V prvi vrsti bomo morali poskrbeti zlasti za odpiranje lastnih proizvodnih zmogljivosti v širšem jugoslovanskem prostoru, poskrbeti za sovlaganja za skupne proizvodne zmogljivosti s sorodnimi organizacijami, hkrati pa tudi sovlagati v tisto jugoslovansko industrijo, od katere kupujemo reprodukcijske materiale.

Obširno se je dotaknil tudi vprašanja organiziranosti tržno prometnih dejavnosti v Iskri. Opozoril je, da ob reorganizaciji Iskre v letu 1975 in ob takratnih spremembah za večjo povezanost med proizvodnjo in trženjem nismo poskrbeli za ustrezno specializacijo, delitev dela in potrebna združevanja znotraj procesa trženja. Takšno stanje povzroča nepotrebna prekrivanja in preobsežna administrativna dela, hkrati pa ne izvajamo določenih nujnih posegov v procesu trženja, ker nimamo nosilcev. Večkrat lahko opazimo tudi neusklenost in nepovezanost, in kar je še najhuje — neusklenost in neenoten nastop na tržišču. „V osnovi dobro zastavljen

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zadnje slovo v Žužemberku

Anton Zupančič.

Miha Hrovat

Neme vrste sodelavcev, bolečina domačih in sosedov, jok otrok in žena in solzne oči delovnih tovarišev. Tako je bilo v soboto pred staro Iskro v Žužemberku. Zastopstva iz vseh TOZD Industrije elementov in skupnih služb, zastopniki SOZD Iskra in drugi Iskraši so se z bolečino poslavljali od mrtvih sodelavcev — Antona Zupančiča in Mihe Hrovata.

Oba sta se ponesrečila pri eksploziji sušilne peči v torek, 4. decembra. Opekline so bile tako hude, da sta naslednji dan poškodbam podlegla. Nesreča je bila velik udarec ne le za šest ponesrečenih delavcev, ampak za ves kolektiv žužemberške TOZD in vse Iskre.

Pred pogrebom so se od pokojnikov poslovili sodelavci v avli tovarne, nato pa je bila žalna slovesnost pred tovarno, kjer je zapel žužemberški oktet in zaigrala Iskrina godba iz Šentjerneja.

Od pokojnih sodelavcev se je poslovil direktor TOZD Dušan Lavrič.

DRAGA TONE IN MIHA!

S težkim srcem stojim danes tu pred vajinima krstama in se poslavljam od vaju v imenu vajinih sodelavcev in tovarišev in kar ne morem verjeti, da nista več med nami, polna vedrine, življenja in delovne energije.

Ljudje smo na taka smrtna snidenja večkrat pripravljeni. Ne ugovarjamo tistemu, kar od nas živih zakon narave terja in uresničuje, globoko pa smo prizadeti kadar smrt poseže tja in takrat, kjer ji po našem razumu ni mesta. Kako kruto se včasih usoda poigra z nami in v trenutku spremeni življenja.

Kakor blisk je odjeknila tragedija, ki je doletela naš kolektiv in katere žrtev sta bila vidva, ki sta s svojim trudom in predanostjo gradila našo tovarno in vtkala v njo 16 let svojega življenja.

Z vama vred smo gradili lepši jutrišnji dan polni načrtov in idej, toda sredi teh snovanj, nam je skupaj z vama zastal korak, ostal nam je samo še spomin na včerajšnji dan in včerajšnje načrte, s katerimi smo ostali sami, brez vajine tehtne misli in poštenih idej.

Draga sodelavca in tovariša, število zbranih ob tem zadnjem slovesu, pred vhodom v našo tovarno, katero sta nadvse predano ljubila in pustila v njej svoje življenje, je pričča spoštovanja do vaju, širine in globine vajinih življenjskih idej, ki bi jih poleg vajinega sodelovanja, tovarištva in prijateljstva, potrebovali sodelavci še danes in tudi jutri.

Spoznanje, da vaju ne bo več med nami, je vzbudilo spontano žalovanje slehernega izmed nas, kar je odraz globokega spoštovanja do vaju Tone in Miha.

Še toliko težje nam je, ker se ob zadnjem slovesu srečujemo s takimi ljudmi, kot sta bila vidva — polna predanega tovarištva, polna resničnega človeškega odnosa, prepričana v napredek naše tovarne, prepričana v boljši jutri nas vseh!

Z vama pa ne žalujemo samo mi sodelavci, temveč tudi vajini ženi, otroci, bratje in sestre ter vsi ostali najdražji, ki so vaju nadvse ljubili in cenili.

Zavedamo se, da je mnogo vajinih želja, ki sta jih kovala v krogu vajinih najdražjih ostalo neizpoljenih, le-te pa bomo poskušali v mejah naših možnosti izpolniti in ublažiti, kar je naša dolžnost in obveza do vaju.

Dragi Tone in Miha, prezgodaj je prišel čas, ko moram izreči v imenu sodelavcev in tovarišev ISKRE zadnje besede, besede slovesa, ki jo je med znanci in tovariši posebno težko izreči na zadnji poti delovnega človeka, pravega in dobrega tovariša.

Ohranili vaju bomo v trajnem spominu, naj vama bo lahka domača gruda — vajin zadnji dom.

Ponesrečena sodelavca je na zadnji poti spremilo nad 3.000 sodelavcev in sosedov.

V imenu SOZD Iskra se je od Toneta in Mihe poslovil predsednik sindikata Iskre Janez Kern.

DRAGA NAŠA SODELA VCA!

V teh žalostnih trenutkih, ko vaju je tragična nesreča iztrgala iz naših vrst, me je doletela težka naloga, da se v imenu delavcev vseh tovarn Iskre poslovim od vaju. Srečen bi bil, ko bi vama namesto besed slovesa s tovariškimi stiskom roke lahko čestital k delovnim uspehom ter zaželel novih dosežkov v naših skupnih prizadevanjih za boljši jutri. Toda nenadna in kruta nesreča je hotela drugače. Utrnili sta vajini življenji sredi dela in zanosa. Kako minljiva so človeška snovanja, kako nemočni ostajamo! Presunjeni stojimo ob vajinih krstah ter nikakor ne moremo doumeti, da bomo morali sami brez vaju, nadaljevati skupaj začrtano delo, vendar praznina bo vsekakor ostala.

V vsakodnevni delovni utrip, značilen za vajin delovni kolektiv, ki ustvarja in snuje pogoje za lepši jutrišnji dan, sta tudi vidva razdajala svojo pridnost, svojo moč in hotenja s spoznanjem, da je naloge treba opraviti.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Na zadnji straži mrtvima sodelavcema.

(Nadaljevanje s 3. strani)

Prav takšne delovne vrline so nam vsa ta leta dajale novih spodbud, kako je treba zavzeto tudi s samoodrekanjem graditi in verovati v svetlejšo prihodnost (bodočnost). Koliko naporov, vestnosti, marljivosti in koliko skupne in v tem tudi vajine volje je bilo potrebno, da je iz skromnih načrtov zrastle tovarna. Rastla je iz nič in vendar je danes ponos tega kraja. Tudi vajino delo je vtakno vanjo in jo krasi, prav zato sta z njo še vedno med nami. Besede so skromna zahvala, le dejanja so nam trdno zagotovilo, da se bo plod vajinega dela razrastle in krepil tako, da bodo mladi, ki prihajajo, zopet v njem našli svojo varnost in kruh.

Kruta novica je pretresla vse delovne sredine Iskre. Zastal je trenutek. Izgubili smo dvoje plemenitih življenj, dva neumorna delavca, dva ponosna Iskraša, dva očeta.

Nemi in z žalostjo v srcu se nikakor ne moremo sprijazniti s tragično usodo, ki je družinam iztrgala moža in očeta, nam pa prijatelja. Nenadomestljiva je ta izguba, zato je naše slovo toliko težje in bridkeje. Pogrešali vaju bomo, saj sta z nami vedno delila vse dobro in zlo. Lahko bi še naprej skupaj ustvarjali našo blaginjo, a kaj ko je življenje hotelo drugače in morata v prerani grob.

Draga Tone in Miha, besede slovesa so globoka želja vseh delavcev Iskre naj vama bo zemlja domača, ki sta jo tako zvesto ljubila tudi poslednji mirni dom.

Družinam in svojcem izrekamo delavci vseh tovarn Iskre iskreno sožalje.

Na pokopališču pa se je poslovil od pokojnih sodelavcev predsednik OO sindikata Jože Kocmur:

DRAGA MIHA IN TONE!

So trenutki, ko življenje onemi in zastane dih, ko se le z besedo poslavljamo od svojih najdražjih, zato izrekam te besede v imenu celotnega delovnega kolektiva ISKRA ŽUŽEMBERK, v katerem sta vestno in marljivo opravljala svoje delo, v imenu družbeno-političnih organizacij, krajevne skupnosti Žužemberk in vseh tistih, ki so vaju poznali in imeli radi.

Bliskovito se je razširila kruta in tragična resnica, o silni katastrofi, ki je doletela celotni kolektiv Iskra „Žužemberk“ v torek, 3. decembra, le nekaj minut pred zaključkom vajinega rednega dela, pri katerem sta bila tako poškodovana, da se kljub hitri pomoči sodelavcev in zdravnikov vajina organizma nista mogla upreti bližnjemu koncu življenja in sta tako omahnila v smrt, že naslednji dan.

Polni 16 let sta opravljala svoje delo, vestno in marljivo v neposredni proizvodnji in pomagala prenašati vse sončne in senčne dni našega obstoja ter izgradnji za naš boljši jutri.

Tudi na terenu sta bila zelo aktivna v Gasilski organizaciji in tenkočutno znala prislusniti vsakemu klicu „V SLUŽBI NA POMOČ“ in tako čestokrat pomagala reševati družbeno in osebno premoženje ter narodno bogastvo naše zemlje. In vsega tega ne bosta mogla več opravljati. V vseh teh akcijah vaju bomo težko pogrešali.

DRAGI MIHA, še posebno se z veliko naglico vrstijo spomini pri tvojih sotovariših Gasilske enote Reber, s katerim si nesebično vneto in zagnano pomagal v vsakem pogledu in primeru. Tem načelom si bil zvest vse do groba. Nenehno si skrbel za boljše pogoje dela vaše enote Reber. Živo nam je še pred očmi posebno doživetje in tvoja radost ob uspehu pri otvoritvi obnovljenega porušenega Gasilskega doma v preteklem letu, kjer je bila naša temeljna organizacija tudi pokrovitelj.

DRAGI TONE, bil si tudi član zveze borcev in ZRVS. Vesten in aktiven pri vseh naših akcijah in nalogah pa čeprav ti tega prav v zadnjih letih zaradi starosti ne bi bilo potrebno. Zavedal si se, da si član zveze borcev in ZRVS vse do groba. S to tragično smrtjo so ZB in ZRVS izgubili vzornega člana, saj si pomagal prenašati tradicije NOB na vse mlajše generacije. V času II. svetovne vojne si tudi pretrpel 3 leta fašistične internacije, kar je nedvomno močno zrahljalo tvoje zdravje.

In, ko sta v torek, 4. decembra v tem lepem poznem jesenskem dnevu odhajala na delo, si nikakor nista mogla zamisliti, da se ne bosta več vrnila domov zdrava, da se bo že tako kmalu izteklo vajino bogato, toda tako težko življenje, da se ne bosta več vrnila domov k svojima ženama in otrokom.

Zapustila sta svoje drage: ženo, sinove, hčerke, mamo, brate in sestre ter vse ostale najdražje, še posebno malo Slavko, ki ima komaj leto dni in ne bo nikoli spoznala svojega očeta. Zakaj jo je moralo ta nepopisna, naravna sila tako kruto kaznovati, še preden je spoznala smisel življenja.

V znoju svojega obraza in žuljavimi rokami sta si zgradila skromni dom, ki še ni dokončan, toda toplo družinsko zavetje je vaju hrabilo v naporih in cilju, katerem bi lahko v krogu svojih dragih preživela mnogo dni. Toda, tragična usoda je vse to preprečila. Povsod bo ostala praznina, na vsakem koraku.

V tem lepem jesenskem dnevu, ko se tudi narava pripravlja na zimski počitek, smo vaju spremljali na to zadnjo pot. Sprevod se je pomikal nemo in tiho, vse od vajinega doma, po poti, ki sta jo tolikokrat prehodila v službo za svoj življenjski obstoj, na delovno mesto, da opravljata svoje delo tako, kot sta to bila navajena že od samega začetka. Vajin tovariški odnos do sodelavcev nam bo ostal še dolgo v spominu, vaše besede pa bodo izzvenele tiho, kot veter trepeč v temnih nočeh, zato bo vajina navzočnost še dolgo med nami.

In ob tem poznem jesenskem dnevu, ko so tudi sončne žarke zakrili temni oblaki, ko vaju spremljamo na tej zadnji poti, ko se dan nagiba k večernemu spanju, se poslavljamo s težkim srcem in kot senca padajo spomini na vaju, na vajino preteklost.

Vajin skromni zadnji dom bomo zagrnili s cvetjem in solzami širše družbene skupnosti, najbližjih sodelavcev ISKRE Žužemberk, delovne organizacije ISKRA elementov za elektroniko, ISKRE kot celote, krajevne skupnosti in vseh družbeno-političnih organizacij. Tragični dan, 4. december, pa bo ostal kot temno obeležje našega celotnega razvoja. Kot skromna uteha naj služi vsem domačim in svojcem, da je vaša težka bol tudi v srcih 30.000-članskega kolektiva ISKRE in širše družbene skupnosti.

V šumenju vetra, obronkih gozdov, poznih jesenskih dni ter šepetu vetra nad vajino mnogo prerano gomilo, in klici ptic, imejta varno zavetje in kot večna pesem zelene Krke, nam bosta ostala v nepozabnem spominu, naša draga sodelavca MIHA in TONE.

NAJ VAMA BO RAHLA DOMAČA GRUDA, VAJIN ZADNJI DOM!

ISKRA COMMERCE

Novo predstavništvo IC

S 1. januarjem prihodnjega leta, torej že čez dobra dva tedna, bo Iskra slavila še eno pomembno zmago – v Tuzli bo začelo uradno delovati že naše 15. predstavništvo. To je omogočila predvsem nedavna preselitev predstavništva in servisa v nove prostore v Ulici Maršala Tita 139 A, kjer imajo zdaj naši tuzlanski Iskraši okrog 300 m² uporabnih površin v primerjavi s 60 m² v Ulici Sakiba Kunosića. Torej petkratno povečanje prostorov.

V vodstvu predstavništva sta zaposlena dva delavca, v servisu šest, v Iskrini industrijski prodajalni pa pet. Skupno je torej v Tuzli zaposlenih 13 Iskrašev. Vodja predstavništva je Branko Tomić, ki je v zvezi s preselitvijo na novo lokacijo ter z osamosvojitvijo tuzlanskih Iskrašev od saraevske filiale, povedal tole:

„Razširitev je bila vsekakor nujna,

V.d. direktorja predstavništva v Tuzli – Branko Tomić.

Prostori Iskrinega predstavništva v Tuzli.

kajti zavedati se moramo, da je 90 % hišne telefonije in telefonskih aparatov na območju Tuzle Iskrinih. Pa še zaradi nečesa: Tuzla je gotovo v Jugoslaviji na prvem mestu po prodanih Iskrinih Metacontah 10 C. Naša tuzlanska PTT je sklenila s Iskro že pet pogodb o prodaji elektronskih central, še letos pa bo skoraj gotovo podpisala tudi kupoprodajno pogodbo za še eno centralo vrste Metaconta 10 C. Vrednost teh poslov je 20 milijonov dinarjev, in to novih, da ne bo pomote.“

O novi Iskrini filiali v Tuzli še tole.

Kot že rečeno, je zaposlenih v servisu šest delavcev, ki v glavnem zdaj popravljajo izdelke široke potrošnje. V prihodnje se želijo delno usmeriti tudi na servisiranje električnih ročnih orodij in telefonije, takrat pa bi morali zaposliti še najmanj dva serviserja.

Naša industrijska prodajalna je v Skojevski ulici 62. Trgovina ni specializirana in je v njej moč kupiti domala ves Iskrin proizvodni program. Njeni prostori so podobno kot novi prostori predstavništva in servisa Iskrina lastnina. LD

NUJNA JE ENOTNA TRŽNA FUNKCIJA

(Nadaljevanje s 3. strani)

koncept produktnega vodenja, ki je bil poverjen branžnim prodajam, in tržno regionalnega vodenja, ki je bil poverjen Iskri Commerce, se ni uresničil prav zaradi nedosledno izvedene delitve dela in nedodelanega modela poslovne koordinacije,“ je poudaril Ilja Medič.

Velik poudarek je dal tudi nujni zgraditvi ustreznega informacijskega sistema v Iskri, o čemer pa bomo obširneje pisali v povzetkih referatov Franca Hudeja in Borisa Slapnika.

V sklepnem delu referata je predsednik KPO IC obširno spregovoril o dohodkovnih povezavah v Iskri. Zaradi izredne aktualnosti bomo ta del njegovega govora objavili v prihodnji številki skorajda dobesedno. Tokrat naj zapišemo le to, da je Ilja Medič pozval udeležence konference, preko njih pa vse delavke in delavce v Iskri, da storimo, več na področju dohodkovnih povezav.

Novi »fički« za naše servise

Iskrini serviserji v Titogradu, Tuzli, Banja Luki, Splitu, Prekopi, Mariboru, Sarajevu, Skopju, Murški Soboti in Zaječarju so se te dni razveselili novih fičkov, ki jih je temeljna organizacija Servis v Iskri Commerce kupila za potrebe teh naših servisov. Deset, posebej v servise namene opremljenih Zastav 750, pa še zdaleč ne bo moglo pokriti niti najnujnejših potreb. Vzrokov za to je več, eden od njih pa je tudi v malomarnem odnosu nekaterih serviserjev do družbenih sredstev. Pogosto lahko na cestah opazujemo prav vratolomne vožnje Iskrinih modrih servisnih vozil, ta modra barva pa je mnogokrat prekrita tudi z debelo plastjo prahu in blata – vse, poleg slabega vzdrževanja, pa „krepki“ ugled celotne Iskre in ne samo serviserjev.

Pa da ne bo pomote: večina Iskrinih servisnih vozil je čista in dobro vzdrževana in je, nenazadnje, tudi odraz ljudi, ki v teh vozilih sedijo. LD

Razvoj razvojno raziskovalne dejavnosti

Predsedstvo Raziskovalne skupnosti Slovenije je v zvezi s sprejemom novega zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih v SR Sloveniji sprejelo sklep, da skupaj z nekaterimi nosilci gospodarskega razvoja v SRS – med njimi je tudi Iskra – v obliki informativno delovnega razgovora ugotovi akcije v izvajanju določil novega zakona in nadaljnje možnosti razvoja raziskovalne dejavnosti v SRS.

Razgovor z Iskro – s člani področnega kolegija SOZD za raziskovalno dejavnost, člani odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost DS SOZD in nekaterimi raziskovalno razvojnimi delavci Iskre ter članom poslovodnega kolegija SOZD Milošem Kobetom, ki je bil 5. decembra v Iskrini stolpnici v Ljubljani, so vodili: T. Zimšek, predsednik skupščine raziskovalne skupnosti Slovenije (RSS), V. Klemenčič, predsednik izvršilnega odbora RSS, S. Pahor, predsednik Skupščine področne raziskovalne skupnosti (PRS) za matematično-fizikalne vede, T. Bole in H. Polajnar, pomočnik glavnega tajnika RSS, L. Rešek, tajnik PRS za elektrotehniko ter PRS za avtomatiko, računalništvo in informatiko, E. Peternelj, tajnik PRS za strojništvo in PRS za energetiko. F. Goličnik, glavni ured-

nik informativnega biltena RAZISKOVALEC, A. Caserman, svetovalec predsednika republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost SRS in M. Stokin, član izvršilnega odbora gospodarske zbornice SRS.

To je bil doslej največji „stik z bazo“ raziskovalne skupnosti Slovenije v Iskri, ki so ga navezali v poglavljeni obravnavi pestrih vprašanj „raziskovalci in uporabniki“. In vsi so se trudili najti prave odgovore na vprašanja, ki najbolj zanimajo Iskro in verjetno tudi vso industrijo.

V več kot dveurni razpravi so udeleženci skušali obdelati vsa manj ustrezna ali manjkajoča določila novega zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih, na katera je imela Iskra utemeljene pripombe že v javni obravnavi še pred sprejemom tega zakona.

Udeleženci iz Iskre so ugotavljali, da so ostala nerešena še vprašanja, ki se nanašajo na: amortizacijo znanja, kreditiranje razvojnih nalog, sofinanciranje raziskav, ki so v zvezi z večjo preusmeritvijo industrije in gradnjo nove, ustanovitve ločene področne raziskovalne skupnosti za elektrotehniko, znižanje previsokega zneska za združevanje v RSS, učinkovito usklajevanje raziskovalnih programov, in drugo.

Končno so se vsi strinjali, da je novi zakon naprednejši od dosedanjega, da noben zakon ne more rešiti prav vseh vprašanj in da bo nekatera od obravnavanih vprašanj mogoče rešiti z doslednim izvajanjem določil novega zakona oz. s samoupravnim sporazumevanjem nasploh in posebej s sprejemom samoupravnih sporazumov in internih aktov raziskovalnih organizacij in raziskovalnih skupnosti.

In splošni vtis? Tudi novi zakon v

raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih je prirejen bolj finančiranju raziskovalnih organizacij in raziskav, ki so posebnega ali ključnega pomena za skladen razvoj raziskovalne dejavnosti in manj kreditiranju in sofinanciranju raziskav, ki jih morajo opraviti tiste organizacije združenega dela, ki naj bi v tem in prihodnjih obdobjih postale nosilke kvalitetne razvojne preobrazbe, ki je, še zlasti v Sloveniji, postala nujnost. In Iskra je med njimi in bo ostala med njimi tudi v bodoče. Zato bo informativno delovni dogovor v primerni obliki in zasedbi treba nadaljevati, najbrž tudi na drugih ravneh. In tudi v Iskri. Razvoj raziskovalno razvojne dejavnosti namreč ni dovolj, čeprav ga lahko samo pozdravljamo, če mu ne sledila preobrazba razvojne strategije.

Vladimir Ilersič

ISKRA COMMERCE LJUBLJANA, DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE vabi k sodelovanju delavce za opravljanje del, za nedoločen čas, s 3-mesečnim poizkusnim delom

– samostojno organiziranje posameznih del

POGOJI:

– končana Ekonomska fakulteta II. stopnje ali Visoka šola za organizacijo dela

– 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj vlože z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: ISKRA COMMERCE, KADROVSKA SLUŽBA LJUBLJANA, Topniška 58.

POPISUJTE V ISKRO

TOZD FERITI

Slavnosten sprejem novih članov v ZSM

Mladinci v TOZD Feriti so znani po svoji delavnosti. Žal pa je vsaka akcija omejena na majhen krog aktivnih članov ZSMS. Zato so poživili delo in razširili dejavnost tudi na nove člane. Poživitev so začeli s slovesnim sprejemom 60 članov v svojo osnovno organizacijo. Slovesnemu sprejemu je prisostvoval tudi predsednik občinske konference ZSMS Ljubljana Šiška Tomaž Šavnik. Izkaznice in rdeče nagelne pa sta razdelila predsednica OO Sida Stanković in sekretar Janez Tiršek.

Lep program poživljenega dela je podal Janez Tiršek, ki je v kratkih mislih nakazal bodoče delo, oprto na revolucionarno delo naše mladine:

Letos je preteklo 36 let odkar je v Koveški Reki zaključil delo 1. kongres Zveze slovenske mladine, ki je imel zgodovinski pomen za nadaljnji razvoj mladinskega gibanja pri nas. Komaj teden dni po Zboru odposlancev slovenskega naroda, ki je postavil temelje novega, demokratičnega družbenega razvoja Slovenije, je 150 delegatov slovenske mladine izvolilo glavni odbor in delegate Slovenije za Zvezo antifasistične mladine Jugoslavije — USAOJ. Kongres pomeni prelomnico, saj je povezal celotno slovensko mlado generacijo v enotno organizacijo z enotnim ciljem. Zveza slovenske mladine je bila sestavni del OF slovenskega naroda in v USAOJ-u povezana z mladino Jugoslavije.

S tem je ne le formalno, temveč stvarno življensko, vsakodnevno v mnogih akcijah in bitkah povedala, da je sestavni del ljudstva. Z udeležbo v borbenih enotah, z množičnimi akcijami na osvobojenem

njegovi osvoboditvi, o njegovem prevzemanju vseh funkcij oblasti v državi, ni slučajno pognala korenin v novi Jugoslaviji. Samoupravljanje, davni sen in cilj delovnega razreda jelega sveta, je pri nas pod vodstvom ZK postalo stvarnost in prežema vse odnose in vsa področja delovanja v družbi.

Socialistična samoupravna demokracija, je dejal tov. Tito, se uveljavlja kot posebna oblika diktature proletariata. Od prvih NOO do današnjih oblik delovanja ljudske oblasti, vse je revolucija, ki se traja in ima za cilj osvoboditev človeka, ki bo v družbi prevzel vse funkcije oblasti in upravljanja.

Mlada generacija je v vseh obdobjih razvoja samoupravnih odnosov prispevala pomemben delež, vedno je bila in je vztrajala, kritična, v vsaki etapi razvoja prevzema nase odgovoren delež borbe za še uspešnejši razvoj. Tako je tudi v obdobju, ki ga poznamo po naši ustavi, Zakona o združenem delu, kongresih ZK, v obdobju med 9. in 10. kongresom ZSMS. V sedanjem obdobju naše revolucije je pred našo družbo več velikih nalog, med njimi pa so najpomembnejše: nenehno prizadevanje za vplevanje ustavnih načel v prakso, nadaljnje

mov, usmerjeno mora biti k oblikovanju svobodnega človeka. V naši dosedanji družbeni praksi smo bili včasih tudi nujno preveč usmerjeni le v krepitev materialne osnove, nehote pa smo podcenjevali razvijanje in utrjevanje etičnih in moralnih norm. Dostikrat smo preveč videli le tovarno in stroje, premalo pa človeka z vsemi življenjskimi problemi in njegovim notranjim svetom.

Organizacija mladih mora spodbuditi nastajanje in omogočiti izmenjavo mnenj in stališč, postati mora najširša osnova za zbiranje in delovanje vseh naprednih mladih ljudi, ki jim je osnovni cilj njihovega delovanja borba za moralne, etične, humane — socialistične samoupravne družbene odnose. Mladi ljudje moramo biti subjekt v vseh teh dogajanjih. Vsak pojav v družbi moramo dojeti kot svojega in ga zato kritično in ustvarjalno obravnavati. Posebno zavzeto in odločno je treba reagirati na tiste družbene pojave, na tiste manifestacije, ki so rezultat vsakodnevnega političnega odločanja, ki neposredno onemogočajo ali ovirajo svobodno razvijanje osebnosti in deformirajo moralni ter etični svet vrednot naše družbe.

Seveda mladina sama ne more rešiti vseh vprašanj in problemov. Vendar pa je v interesu hitrejšega družbenega napredka in ne nazadnje lepšega življenja mladine, da se poglablja v ta vprašanja, da išče možnosti za njihovo učinkovito družbeno reševanje in da v skupnih družbenih naporih za reševanje problemov tudi enakopravno sodeluje s svojim znanjem, pripravljenostjo za delo in s pogumom.

Vse bolj prodira, da je družbene probleme in s tem lastne, možno reševati le znatraj naših samoupravnih socialističnih odnosov s samoupravnim dogovarjanjem in s sporazumevanjem, z zavestnim dogovorom

Delavski svet DO Iskra IEZE je v sredo, 5. 12. 1979 imel svojo redno sejo. Prve minute so posvetili nesreči pri delu v TOZD Keramični kondenzatorji Žužemberk. Nato je DS sprejel osnutek letnega gospodarskega načrta za leto 1980 in ga dal v javno razpravo. Nato je sprejel tričetrletno poslovno poročilo in ga potrdil ter sprejel informacijo o ocenah poslovanja do konca letošnjega leta.

Imenoval je tudi razpisno komisijo za razpis kolegijskega poslovodnega organa, in sicer za predsednika in tri člane poslovodnega kolegija. Sprejel je tudi informacijo o delu in pripravah srednjeročnega načrta 1981-85.

vseh delovnih ljudi. Zato mora biti naša naloga, da razvijamo samoupravne odnose v naših življenjskih in delovnih okoljih, z lastnim pogumom, tudi za ceno žrtvovanja morebitnih lastnih ugodnosti. S tem damo vzgled ostalim in prevzemamo odgovornost za svojo svobodo.

Na nas samih je, da ohranimo pridobitve naše revolucije, našo svobodo in neodvisnost. To pa od nas tudi pričakuje vsi, kakor tudi naš tov. TITO. Mladi mu z veseljem in dugurnostjo sigurnostjo vase obljubljam, da ga pri teh nalogah ne bomo razočarali. FY

TOZD POLPREVODNIKI TRBOVLJE

Srednjeročni načrt 1981—1985

Že v mesecu februarju tega leta je delavski svet sprejel sklep o obvezni pripravi srednjeročnega plana razvoja naše temeljne organizacije združenega dela za obdobje od leta 1981 do leta 1985 in o sodelovanju pri pripravi dolgoročnih planskih dokumentov.

V tem mesecu je bil pripravljen tudi prvi osnutek „Temeljev srednjeročnega plana za obdobje 1981—1985“, ki smo jih s pridom uporabili pri sedaj pripravljenem osnutku „Smernic za plan v obdobju 1981—1985“ na podlagi enotne metodologije oziroma „Priročnika za pripravo srednjeročnih planov TOZD v gospodarstvu“ Zavoda SR Slovenije za družbeno planiranje.

Že pripravljene „Smernice za plan v obdobju 1981—1985“ temeljijo na analizi poslovanja oziroma uresničevanja srednjeročnega plana 1976—1980, ki je bil obenem zastavljen kot sanacijski program in na iz te analize izhajajočih razvojnih možnostih.

Analiza rezultatov uresničevanja sanacijskega programa (srednjeročnega plana 1976—1980) kaže, da so bili cilji in usmeritve dobro izbrani, saj so bili z uspešnim poslovanjem doseženi in celo preseženi.

Takšen zaključek sledi iz primerjave doseganja celotnega prihodka ter dohodka in njegove razporeditve s planiranimi postavkami ter iz dinamike rasti posameznih ekonomskih kategorij.

Glede na dosežene rezultate v preteklem, je smotno z enakimi cilji in usmeritvami nadaljevati v naslednjem srednjeročnem obdobju ob predpostavki, da bo trg — domači in tuji — še naprej sprejmal obstoječi proizvodni asortiment.

Za razvojno možnost se zato lahko določijo razširitev obstoječega proizvodnega programa oziroma asortimenta s tehnološkimi izboljšavami. Takšno razvojno možnost opredeljuje tudi izdelani „Investicijski program razširitve in modernizacije proizvodnje polprevodnikov.“

Smernice za plan v obdobju 1981—1985 opredeljujejo kot temeljni cilj povečevanje celotnega prihodka ter z njegovim razporejanjem povečanje dohodka in čistega dohodka v tem pa večji delež za razširitev materialne osnove dela kot za osebno in skupno porabo, kar bomo dosegli z izvajanjem usmeritev, ki so zapisane v planu.

S hitrejšo rastjo celotnega prihodka glede na rast materialnih stroškov (porabljenih sredstev) bomo dosegli večjo rast dohodka. Osnovne usmeritve pa so:

- povečevanje dohodka na zaposlenega
- povečevanje dohodka na vložena sredstva in
- usmeritev v izvoz.

Pri delitvi dohodka, oz. čistega dohodka bomo zagotovili, da bo rast

osebne in skupne porabe počasnejša od rasti dohodka na zaposlenega in da bo rast neangažiranega poslovnega sklada z investiranje v TOZD hitrejša od ostalih sestavin dohodka.

Na področju zaposlovanja bomo določili dinamiko zaposlovanja po letih (z upoštevanjem omejitev pri zaposlovanju), izboljševali kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, določili maso sredstev za osebne dohodke po letih in izboljševali družbeni standard zaposlenih.

Na področju izvoza in uvoza bomo določili proizvodne programe z deležem potrebnega uvoza in program proizvodnje za izvoz ter reševali vprašanja glede ustvarjanja deviz in porabe deviz iz skupnega poslovanja.

Na področju razvojno-raziskovalne dejavnosti bomo opredelili vključevanje dosežkov te dejavnosti v proizvodnjo, določili obseg sredstev za to dejavnost po letih in predvideli tudi druge načine financiranja te dejavnosti (združevanje sredstev).

Smernice za plan v obdobju 1981—1985 že vsebujejo osnovo za elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov o svobodni menjavi dela s samoupravnimi interesnimi in drugimi skupnostmi in asociacijami.

Po tako pripravljenih smernicah za plan v obdobju 1981—1985 je na vrsti, sporazumevanje in dogovarjanje o elementih, po katerem bomo lahko pripravili temelje plana za obdobje 1981—1985. Sporazumevanje in dogovarjanje o elementih plana pa močno kasni, saj do danes še nismo prejeli ponudb oziroma programov SIS in drugih.

NAGRAJEVANJE PO DELU

V pretekli mandatni dobi smo v pogledu nagrajevanja po delu v naši TO dosegli določen napredek, saj smo sprejeli nov pravilnik in z njim tudi kriterije za vrednotenje sestavljenosti dela kakor tudi merila za vrednotenje učinkovitosti posameznih izvajalcev. Vendar lahko ocenimo, da določil

tega pravilnika še vedno v celoti ne sprovajamo tudi v praksi. Tako smo določila s katerim urejamo izrečene mesečne mase osebnih dohodkov v odvisnosti od celotnega poslovanja TO uporabili šele ob zaključku 9-mesečnega obdobja in ne sproti vsak mesec ali vsaj za vsako četrletje, ko smo imeli dokaj sprejemljive podatke, s čimer bi gotovo dosegli večjo zainteresiranost vseh zaposlenih za še boljše poslovanje. Podobno je tudi z ocenjevanjem učinkovitosti, ki se še marsikje uporablja za uravnavanje osebnega dohodka in ne za nagrajevanje dejanske učinkovitosti.

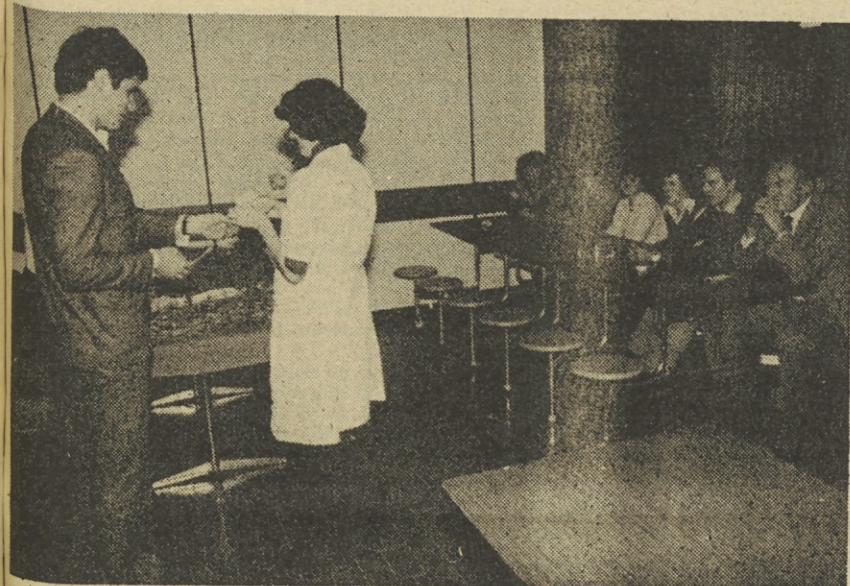
Ugotavljamo tudi, da nekateri oddelki teh ocen že cela leta niso spreminjali, kar zopet kaže na nadoslednost v izvajanju določil pravilnika. Z novim pravilnikom pa smo do neke mere uspeli zmanjšati razliko v osebnih dohodkih med delavci v proizvodnji in režiji in tako tudi delno preprečili odhajanje proizvodnih delavcev v režijo. Seveda je ta pojav še vedno (enoizmensko delo), kakor tudi zato, ker smo še sorazmerno mlad kolektiv in je zaposlenih veliko mladih, ki imajo željo, da z izobraževanjem ob delu zasedejo zahtevnejša opravila.

Če ocenjujemo odnos OOKZ do politike nagrajevanja po delu, lahko ugotovimo, da je bila OOKZ pobudnik izdelave in sprejema novega pravilnika, kakor tudi pobudnik stalnega izboljševanja sistema nagrajevanja. Premalo pa je aktivna pri kontroli izvajanja že sprejetih določil v pravilniku.

DELOVANJE OOKZ ZNOTRAJ POLITIČNEGA SISTEMA IN DRUŽBENOPOLITIČNA AKTIVNOST KOMUNISTOV

Osnova za delo naše OOKZ je bil akcijski program, ki smo ga sproti dopolnjevali. S sklepi višjih organov, predlog ukrepov za realizacijo plana 1979 in sklepi 8. kongresa ZKS in 11. kongresa ZKJ, s katerim so z novo reorganizacijo in delovanjem OOKZ dobile nove in zelo pomembne naloge pri graditvi političnega sistema samoupravljanja. Prav tako, kot na področju

(Nadaljevanje na 6. strani)

Slavnosten sprejem novih članov v ZSMS v TOZD Feriti.

ozemlju, je mlada generacija izpričala svojo privrženost revoluciji; njenim ciljem, programom KPJ, novi družbeni ureditvi v Jugoslaviji, ki jo je dober mesec dni zatem sprejelo 11. zasedanje AVNOJ.

Po prvem kongresu je postala mladinska organizacija množična, v borbenih enotah je močno poraslo število novih borcev, dekleta in pionirji na osvobojenem ozemlju so še povečali število svojih akcij, s katerimi so pomembno prispevali k rezultatom NOB.

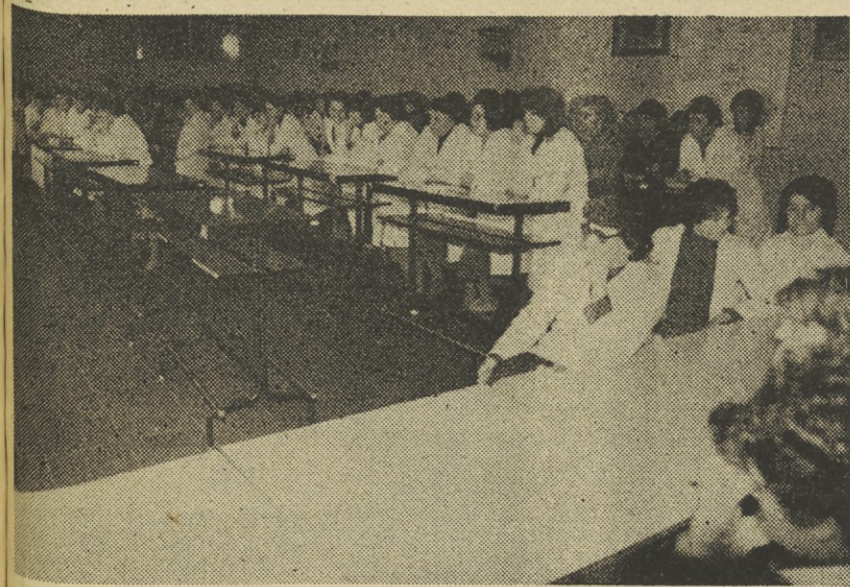
Znotraj socialistične revolucije in vtkana vanjo je mlada generacija dala pomembne delež, tudi po osvoboditvi, v času obnove in izgradnje domovine. Prve najpomembnejše industrijske objekte je, na Titov poziv, mlada generacija zgradila v zelo kratkem času. Prav ta mlada generacija, ki je dala tudi velike človeške žrtve za novo družbo v svobodni Jugoslaviji, je tesno stala ob Titu in KPJ ob pritiskih na našo državo, ne glede na to, od kod so prihajali in s kakšnimi interesi.

Ideje klasikov marksizma o nujnosti samoorganiziranega delavskega razreda, o

mobiliziranje delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, vseh naprednih družbenih sil; organiziranih v SZDL, sindikatih, ZSM in drugih družbenih organizacijah v boju za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja, graditev srednje in dolgoročnega materialnega in družbenega razvoja, nenehno izvajanje politike v mednarodnih odnosih, utrjevanje bratstva in snovitosti naše socialistične skupnosti, krepitev oboroženih sil, razvijanje SLO in družbene samozasčite, pripravljenosti in sposobnosti vsega ljudstva, da brani svoje pridobitve in svobodo ter neodvisnost.

ZK je na svojih kongresih zavzela stališča glede teh in drugih vprašanj. To pa so obenem tudi smeri; ki so istočasno življenjski interes mlade generacije, generacije, ki je svojo prihodnost zavestno povezala s prihodnostjo socializma.

Če želimo vse to, kar si v tem obdobju zastajamo, mora organizacija ZSM postati področje človeškega, osebnega in idejnega zorenja, snovanja in oblikovanja. Njeno delovanje mora izhajati iz osnovnih proble-

V torek, 4. decembra so bili v trboveljski Iskri zbori delovnih ljudi. Na njih so razpravljali o priložnosti prispevka za izobraževalno skupnost in sklenili, naj se presežek nameni za novo knjižnico v Trbovljah. Izglasovali so tudi prispevek za solidarnostni prispevek za oskrbnine v domu ostarelih občanov. S tem solidarnostnim prispevkom bodo omogočili bivanje v domu tistim, ki imajo manjšo pokojnino od oskrbnine. Ob povečanem prispevku za telesno-kulturno skupnost, ki naj bi omogočil financiranje nogometnega kluba Rudar v 2. razredni ligi se je zataknilo. Iskraši so bili proti povečanju prispevka. Na teh zborih so glasovali tudi za ekonomske stanarine, ki naj omogočijo večja sredstva za nova stanovanja.

Projektiva v trboveljski Iskri.

Delavski svet razpisal referendum

Na zadnji seji delavskega sveta DO Iskre Elektromehanike, 28. novembra v Kranju so delegati obravnavali predlog za dopolnitev in spremembo samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za razdeljevanje sredstev za osebne dohodke v letu 1980.

Po obrazložitvi in razpravi je delavski svet potrdil predlog sprememb in dopolnitev omenjenega sporazuma in sprejel sklep o razpisu referenduma, kjer bomo delavci odločali o aktu. Referendum bo 21. decembra 1979.

Za pomoč pri odločanju na referendumu objavljamo povzetek 183. sklepa 17. zasedanja DS delovne organizacije: „... Za leto 1980 je predvideno povečanje OD za poprečno 21%. Nadalje se uvede enaka višina prispevka, ki ga plačajo delavci sami za prevoz oz. prihod na

delo in z dela, in to 100 din mesečno. Uvede se dodatek za „čakanje na domu“ v višini do 10%, in to za določena dela (servisni posegi). Vsi drugi prejemki se povišajo skladno z rastjo poprečnega OD v gospodarstvu v 9 mesecih 1979.“

TOZD Orodjarna je predlagala uvedbo dodatka za drugo izmeno dela. Predlog se bo po pobudi občinskega sindikalnega sveta reševal za vse delovne organizacije v občini.

Delegati so obravnavali in sprejeli predlog o pripojitvi Zveznega tekstilnega centra Kranj k Iskri Elektromehanike. Iskra bo s tem pridobila 1.360 kv. metrov prostorov (učne delavnice in učilnice) in jih uporabljala za izobraževanje. DS je imenoval komisijo, ki bo pričela z aktivnostmi za pripojitev.

Alojz Boc

Priprave na volilno konferenco

Trenutno smo pred zelo pomembnimi odločitvami. Treba je evidentirati novo vodstvo OO ZSM, analizirati dosedanje napake in poglobiti nadaljnje delo mladinske organizacije in izvenšolskih dejavnosti.

Dosedanji predsednik OO ZSM ŠC SOZD ISKRA Pavel Rupar, ki je bil izvoljen aprila t.l., je opravljal celotno delo predsedstva, od priprave programov, njihovega izvajanja do organizacijskega vodenja. Ko se je zaradi osebnih zadev, konec oktobra izrekel za razrešitev, je z njegovim odstopom razpadel celotni izvršilni organ — predsedstvo osnovne organizacije. Vzroki začasno mrtvilo?

— Delo je bilo odvisno od predsednika

— v predsedstvu je bilo pet članov
— slaba organiziranost, zainteresiranost, resnost, zavest in kadrovska politika

— delo se je omejilo le na izvenšolsko dejavnost oz. krožke

— slaba povezava z OK ZSMS Kranj in Konferenco mladih v vzgoji in izobraževanju

Sedaj si prizadevajo evidentirati nove člane predsedstva, v katerem bi bilo 10 članov. V predsedstvu naj bi bili tudi predstavniki izvenšolskih dejavnosti: ŠSD, kluba OZN, marksističnega krožka in obrambnega krožka ter literarnega in novinarskega krožka ter kluba študentov. Zveza socialistične mladine na šoli je z drugimi DPO na šoli odgovorna za

INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA

Srednjeročni načrt 1981—1985

(Nadaljevanje s 5. strani) ju gospodarjenja, moramo tudi na političnem področju vedno težiti k boljšemu delu in se zavzemati za uveljavljanje še bolj demokratičnih poti nadaljnjega razvoja.

Za našo OOKZ je značilno dokaj zaprto delovanje, ni čutili večje povezanosti s samoupravnimi organi in delegacijami, ne razpravljamo dovolj o težavah, ki se pojavljajo na teh organih. Vzroki so v tem, da so nekateri komunisti, ki delajo v teh organih premalo samoiniciativni, manjka jim političnega znanja in se ne zavedajo dovolj svojih nalog in dolžnosti, ki jih imajo kot komunisti in delegati teh organov. Verjetno je za takšen odnos v delu krivo tudi vodstvo OOKZ in sama OO, ki je premalokrat postavila na dnevni red ta pomembna vprašanja. Tudi na sami OOKZ je čutili nezainteresiranost, nekateri še vedno menijo, da je dovolj, če prihajajo na sestanke in plačujejo članarino. Izgovor za pasivnost, da smo prevelika OO ne more biti edini razlog, predvsem nam manjka političnega znanja, premalo se individualno izobražujemo, neodgovorno pa se obnašamo tudi pri kadrovanju v organizirane oblike izobraževanja. Iz tega sledi, da smo večkrat neučinkoviti, tekoče ne rešujemo težav, ki se pojavljajo v življenju in delu naše TO, nimamo dovolj sposobnosti za sprotno reševanje žgočih problemov, kar nam zmanjšuje zaupanje in ugled med člani kolektiva.

Posebno pozornost moramo v bodoče posvetiti delegatskemu sistemu, ki še ni zaživel niti v TOZD niti v občini. Veliko premalo je na tem področju naredila OOKZ, kot tudi sindikat, mladina, aktiv ZZZB NOV kakor tudi samoupravni organi. Ovir je tudi sorazmerno siromašno politično delovanje teh organizacij med kolektivom, saj je v pretežni meri zvoženo le na informativne sestanke. Dnevno se srečujemo z izgovori na pomanjkanje časa, da se na zborih samo dvigajo roke itd. Delno je to res, prepričani pa smo, da se bo stanje bistveno spremenilo, če se bomo držali sklepov in dogovorov na DPO, kakor tudi novih oblik, ki jih pripravljajo IOOS. Predvsem je pomembno, da se komunisti kot tudi ostali politični aktivisti zavemo osnovne naloge, da v svojih sredinah politično delu-

jemo, obrazlagamo vse odločitve, tako SO, vodstva TO, političnih organizacij, imamo pravičen odnos do obravnavane tematike, ter se po potrebi tudi konfrontiramo z idejami in posamezniki, ki niso za skupne koristi naše TO in širše samoupravne skupnosti.

SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Pri podružbljanju SLO in družbene samozaščite smo dosegli pomembne uspehe:

Z obrambnim načrtom je seznanjeno 347 članov TO ali 64%, ki so usposobljeni za naloge v:

vojni proizvodnji 135 del.
v CZ 72 del.
v NZ 140 del.

Obrambne priprave teko po izdelanih programih teoretično in praktično izobraževanje za enote CZ in NZ, katerih usposobljenost smo preizkusili v akciji NNNP.

Na predlog odbora za SLO je DS TOZD s sklepom ustanovil NZ v naši tovarni. Po programu dela in izobraževanja pripadnikov NZ smo usposobljeni za delovanje le po I. stopnji, za delo v II. in III. stopnji pa se bomo morali v najkrajšem času opremiti in usposobiti. V delovanje NZ pa so po I. stopnji vključeni vsi člani kolektiva, za II. in III. stopnjo pa bomo usposobili le določeno število članov kolektiva, ki bodo tvorili enoto CZ.

Razmere glede organizacije CZ so zelo ugodne: imamo organizirano opremljene in usposobljene štiri specializirane enote, RBK, DMP, GR in zveze — alarmiranje. Enota RBK je v sestavi Občinskega odreda CZ.

Odnos komunistov na področju SLO in DSZ je pozitiven, saj usmerjajo in vodijo vse ključne naloge ter aktivno sodelujejo in obravnavajo naloge s področja SLO in DSZ na sestankih OOKZ.

Ocenjujemo, da so varnostno politične razmere v tovarni ugodne. V tovarni ni zaznati ne političnih, ne kriminalnih izpadov.

Prepričani smo, da je še veliko pozitivnih stvari, katere bi lahko v oceni izpostavili, kakor tudi slabosti, vendar mislimo, da smo izpostavili ključne momente današnjega političnega trenutka, ki naj bi bili tudi vodilo za delo naše OOKZ v naslednji mandatni dobi. Janez Levičar

načrtno in organizirano samoupravljaljsko usposabljanje učencev. Posebej je odgovorna za delovanje marksističnega krožka, kluba OZN in izdajo glasila.

Novo vodstvo bo uveljavilo mladinske ure in oddelčne konference, predvsem pa izboljšalo informiranje (glasila, šolski radio). Poživiti bo treba izvenšolske dejavnosti, informirati in seznaniti mladince z vsebino in pomenom krožkov ter zagotoviti množičnost na vseh področjih.

Očitno bo v prihodnje treba vzpostaviti boljše povezavo z OK ZSMS Kranj, predvsem s Konferenco mladih v vzgoji in izobraževanju ter njeno komisijo za srednje šole.

Delo krožkov ni zamrlo. Najbolj delaven je obrambni krožek, ki trenutno pripravlja jubilejno glasilo. Uspešno deluje ŠSD, Klub OZN je pripravil razstavo ob mednarodnem letu otroka, pripravljamo tudi glasilo OO PLUS-MINUS (novinarski krožek), literarni krožek pa pripravlja proslavo za 8. februar, slovenski kulturni praznik.

Novo vodstvo OO, ki bo izvoljeno na decembrski volilni konferenci, bo moralo vskladiti delo vseh dejavnosti, mlade spodbujati za delo in izpolnitev pestrega programa OO ZSM ŠC SOZD Iskra za prihodnje obdobje.

th

I Z GLASIL NAŠIH TOZD

Merilni instrumenti uspešni

Niko Truhačev poroča v 11. številki glasila TOZD Instrumenti o poslovanju Tovarne merilnih instrumentov v devetih mesecih letošnjega leta.

Analiza poslovanja, opravljena v Otočah, kaže, da so izpolnjeni vsi pogoji za uspešno uresničitev letošnjih planov. To so si delavci te TOZD zagotovili že v prvih mesecih s svojim prizadevnim delom in ugodnimi gibanji v našem gospodarstvu, z dobro prodajo in preskrbljenostjo z materialom. Tako kot povsod so tudi v Otočah čutili pomanjkanje repromateriala, še posebno uvoznega, zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev in zaostrene politike kreditiranja.

Plan proizvodnje je Tovarna merilnih instrumentov izpolnila celo boljše kot so načrtovali: skoraj 96% letnega načrta, oz. prek 211 milijonov dinarjev. Pri proizvodnji instrumentov za vgradnjo so dosegli večjo produktivnost in izpolnili naročilo naše JLA — od tod tak obseg proizvodnje.

V devetih mesecih so dosegli prek 198 milijonov din celotnega prihodka, kar je 93% od letnega plana. Dosežek je bil pogojen z večjo proizvodnjo in dobrimi prodajnimi pogoji na domačem trgu. Prodaja na tujem tržišču je še nekoliko pod planirano, vendar se je v zadnjem trimesečju že rahlo izboljšala. Dosežena prodaja v tujino v devetih mesecih predstavlja 61% načrta za letošnje leto, ali 29 milijonov dinarjev.

Načrtovani dohodek so dosegli z 89,6%, tudi doseženi čisti dohodek ni bistveno nižji: 87,3% in je za dobrih 31% večji kot v enakem obdobju preteklega leta.

Poslovanje Tovarne merilnih instrumentov lahko ocenimo prav dobro, zaključuje Niko Truhačev. Tudi za razširitev materialne osnove

VARSTVO OKOLJA

V Radovljici društvo za varstvo okolja

Novembra se je v Radovljici sestal iniciativni odbor za ustanovitev Društva za varstvo okolja občine Radovljica, ki bo delovalo v Zvezi društev za varstvo SR Slovenije. V občini je pred leti že delovala skupnost za varstvo okolja, a je njeno delo zamrlo.

Vsi delavci in občani, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živimo, in so pripravljeni sodelovati — se lahko včlanijo v novo društvo.

Ustanovni občni zbor bo 14. decembra 1979 ob 17. uri, v dvorani GG na Bledu.

SOCIALNA POLITIKA

DODATKI OD NA POSEBNE POGOJE DELA

V prvi fazi razprave o predlogu „Sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za razdeljevanje sredstev za osebne dohodke za l. 1980“ je bilo nekaj pripomb tudi na dodatke na posebne pogoje dela. Predvsem seveda s strani tistih delavcev, ki so do sedaj prejeli dodatke OD na posebne pogoje dela po prvih dveh stopnjah (oznaka 84 in 85) naše 10-stopenjske lestvice.

V čl. 80 samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah za razdeljevanje sredstev za OD za l. 1979, ki je bil sprejet na referendumu 12. 12. 1978, je bilo namreč določeno, da se dodatki na pogoje dela za prvi dve stopnji (oznaka 84 in 85) v l. 1979 izplačujejo v nespremenjenem (nepovečanem) iznosu, v l. 1980 pa usahnejo. V tem smislu je bil dopolnjen tudi pravilnik o postopku in pravicah za dodatke na posebne pogoje dela, ki v čl. 8 določa: „Dodatek OD na posebne pogoje dela za 1. in 2. stopnjo vpliva (oznaka 84 in 85) ni več v skladu z republiškim dogovorom, zato pripada ta dodatek delavcem še v letu 1979, potem pa se ukine.“

Za popolnejšo informacijo in pravilno razumevanje je treba vedeti, da je vsak delavec na delovnem mestu izpostavljen ekološkimi, fiziološkimi in psihičnim obremenitvam. Te obremenitve smo v prejšnjem obdobju ocenjevali izključno le s subjektivnimi merili, predvsem z opazovanjem. Danes pa težimo za tem, da subjektivna merila nadomestimo z objektivnimi da obremenitve izrazimo s fizikalnimi, fiziološkimi in psihološkimi indeksi. Študij obremenitev pri delu, njihovo ocenjevanje in določanje indeksnih vrednosti, ima več pomenov. Lahko usmerja rekonstrukcijo delovnih priprav in naprav, reorganizacijo tehnoloških postopkov ali pa delovnega časa in podobno. Lahko torej usmerja različna naša prizadevanja, s katerimi bi te obremenitve zmanjšali. Nadalje omogoča pravilnejši izbor in razporeditev delavcev na dela in naloge glede na njihove psihofizične zmožnosti. In končno, študij in ocenjevanje obremenitev pri delu služi za ustreznejše nagajevanje.

Ko je l. 1971 samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov kovinske in elektroindustrije SR Slovenije nanovo opredelil posebne pogoje dela, je določil, da se višina dodatkov OD na posebne pogoje dela določi z enakim zneskom za enako stopnjo vpliva. V petih stopnjah so bili od „manjše“ do „najtežje“ izpostavljenosti težkim pogojem določeni neto iznosi na uro. Ti neto iznosi so se popravljali vsako leto.

Leta 1975 pa je samoupravni sporazum kovinske in elektroindustrije prinesel dve spremembi:

— namesto neto iznosov na uro so bili uvedeni indeksi, opredeljeno pa je bilo takole: „Delovne razmere se vrednotijo z dodatnimi indeksnimi vrednostmi, ki se prištejejo k indeksnim vrednostim delovnih mest po vrsti poklicev na temelju stopnjevanja pogojev po naslednjih stopnjah (navedene so bile štiri stopnje, od manjše do zelo velike izpostavljenosti in z indeksnimi vrednostmi do 0,6)

— namesto dotedanjih petih stopenj so bile navedene štiri stopnje, začetna „nulta“ stopnja, ki je bila še v predlogu tega samoupravnega sporazuma, pa je bila izpuščena.

V naši delovni organizaciji smo sistem dodatkov na posebne pogoje dela vskladili z določili pomožnega samoupravnega sporazuma sredi leta 1973. Obrdžali smo še vedno prejšnjo 10-stopenjsko lestvico (oznake od 84—93). Ocenitve obremenitev na delovnih mestih je opravljal Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. Ob prehodu na indekzne vrednosti pa je Zavod dal novo 4-stopenjsko lestvico (od I—IV) z novimi razponi števila točk za vsako stopnjo. Novi razponi števila točk, ki so skupni izraz obremenitev na posameznem delovnem mestu, so bili potrebni zaradi spremembe zgorne vrednosti. Ali kot je Zavod sporočil v dopisu z dne 12. 1. 1976: „Iz predloženih tabel sledi, da je največja možna obremenitev ocenjena z 18,0 točkami in ne kot do sedaj s 25,5 točkami. Razlika je nastala zaradi tega, ker smo za maksimalno obremenitev vzeli do sedaj največjo številčno vrednost, ki smo jo srečali v kovinski in elektroindustriji. To smo lahko naredili šele sedaj, ko smo analizirali pretežno večino delovnih mest v kovinski in elektroindustriji.“

Za l. 1978 smo 4-stopenjsko lestvico (I—IV) iz pomožnega samoupravnega sporazuma prevedli v našo 10-stopenjsko lestvico. Ker nismo imeli delovnih mest s skupno obremenitvijo, ki bi se uvrstila v stopnjo IV, in le malo delovnih mest v stopnji III (nad 15,5 točk) po panožnem samoupravnem sporazumu, smo našo 10-stopenjsko lestvico raztegnili za prehodno obdobje še na „nulto“ stopnjo po panožnem samoupravnem sporazumu, ki je bila ukinjena. Tako smo v letih 1978 in 1979 ohranili še 2 stopnji v naši 10-stopenjski lestvici, v kateri so minimalne obremenitve. Za l. 1979 smo se odločili, da neto iznosi ostanejo na enaki ravni kot v l. 1978, v l. 1980 pa naj jih ukini.

Širša družba torej za najmanjše obremenitve na delovnih mestih ne prizna dodatkov OD na posebne pogoje dela. Če pa je morebiti v našem ocenjevanju kakšna napaka in bi se moral kateri posameznik namesto v stopnji z oznako 84 in 85 (ki jih ukinjamo) znajti v naslednji stopnji (oznaka 86), jo je možno popraviti po postopku iz pravilnika o postopku in pravicah za dodatke na posebne pogoje dela. Predlog na strokovno komisijo mora pripraviti temeljna organizacija.

P. P.

dela so namenili 121% več kot v enakem obdobju lani. Poprečni osebni dohodek je znašal 6.634 dinarjev, kar je za 19% več kot v preteklem letu. Lahko omenimo še to, da so vložili v

nakup novih osnovnih sredstev 2,9 milijona din. Tovarna je zaposlovala poprečno 535 delavcev.

A. Boc

ISKRA Industrija za telekomunikacije elektroniko in elektromehaniko KRANJ n. sol. o.

Delavski svet TOZD VEGA LJUBLJANA

razpisuje

prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. VODJA PROIZVODNJE 2. VODJA TEHNIČNE KONTROLE 3. SEKRETAR TEMELJNE ORGANIZACIJE

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

— visokošolska izobrazba strojne smeri za dela pod točkami 1. in 2. ter visokošolska izobrazba pravne ali organizacijske smeri za dela pod točko 3.,
— 5 let delovnih izkušenj za dela pod točko 1., 4 leta delovnih izkušenj za dela pod točkami 2. in 3., na podobnih ali enakih delih,
— pasivno znanje enega svetovnega jezika.

Kandidati morajo izpolnjevati tudi pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin. Mandatna doba za vsa razpisana dela je 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: ISKRA ELEKTROMECHANIKA KRANJ, Kadrovska služba, Savska Loka 4, 64000 Kranj z oznako „razpis za TOZD VEGA“.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sprejemu končne odločitve.

„Tako so se sodelavci TOZD „VEGA“ 16. 11. 1979 poslovili od Marije VOJSKA, ob njenem odhodu v zasluženi pokoj. MARIJA je delala 24 let v oddelku steklopihaštva. Sodelavci so ji z darilom in šopkom zaželeli, da bi se po tolikih letih naporega dela v miru spočila in, da bi se ob vsakoletnih srečanjih ponovno razveselila v krogu svojih bivših sodelavcev.“

Problemi družbene prehrane

Delavski svet temeljne organizacije Restavracija je obravnaval problematiko družbene prehrane, predvsem zaradi najnovejših problemov, ki jih delavci v temeljni organizaciji sami ne morejo rešiti, in sklenil, da o stanju obvesti širši krog delavcev v okviru delovne organizacije.

Največji problem prehrane v Elektromehaniki je v tem, da ima Restavracija Iskre omejene kapacitete za pripravo toplih obrokov. Dnevno jih lahko pripravi največ 1.500, potrebno pa bi jih bilo 7.000. Zaradi pomanjkanja toplih obrokov je veliko negotovost in kritike, ker teh obrokov dnevno zmanjka. Za takšno stanje pa delavci Restavracije ne morejo prevzeti odgovornosti.

Delavski svet smatra, da mora posebej opozoriti vodstva, Samoupravne organe in družbenopolitične organizacije temeljnih in delovne organizacije, da morajo pri sprejemanju investicij nujno upoštevati tudi probleme družbene prehrane delavcev in s tem prevzeti odgovornost za izboljšanje le-te. Kolektiv Restavracija je lahko odgovoren le za rešitev tistih problemov, katerih

Eden izmed bifejev v Elektromehaniki, ki ne ustreza sanitarnim predpisom.

Problem rešujejo tako, da pripravljajo več vrst drugih toplih jedil in hladne obroke. Razdeljevanje več vrst hrane pa pogojuje daljši čakalni čas in vrste. Največji problem je nastal na Laborah, kjer so imeli v začetku najboljše pogoje. Restavracija in delilnica hrane sta bili zgrajeni za 1.200 ljudi, sedaj pa je v dopoldanskem času ljudi skoraj še enkrat več in zato brez čakanja, posebno v prvih odmorih, ni mogoče postreči vsem.

Ta problem je bil znan že pred preselitvijo TOZD TEA in Računalniki in je vodstvo Restavracije na to dovolj zgodaj opozarjalo, vendar objektivni pogoji niso omogočali zgraditve še enega restavracijskega prostora v objektu II. Problem bo postal še hujši, ko bo zgrajen objekt III, v katerem ni predvidena restavracija, pač pa v objektu IV, ki bo zgrajen naknadno.

Delno bo problem rešen z izgradnjo posebnega bifeja v dvorani Restavracije, s tem pa bo seveda dvorana izgubila prostor in spremenila izgled. V okviru programa obnove prostorov v Savski loki bodo obnovljeni tudi bifeji, kuhinja in jedilnica v stari stavbi.

V Restavraciji nam tudi stalno primanjkuje delavcev, ki se zaradi višjih OD in ustrežnejšega delovnega urnika rajši zaposlujejo v proizvodnih temeljnih organizacijah.

Cas hitro teče... leta se zlivajo druga v drugo, še opazimo ne. Polovico življenja prebijemo v tovarni, na svojem delovnem mestu, med svojimi sodelavci. Vsakega to izoblikuje po svoje. Dobri delovni odnosi se včasih kaj hitro pogube med visoke norme, bitko za standard, denar...

Sediš leta in leta ob sodelavcu, počasi ga spoznavš, njegove probleme, dobre in slabe navade, vedno več skupnega te veže z njim. Spoznaš, da je iskren, tovariški, značajan - če je tak kot Julka, naša Julka Avguštin, ki je letošnje poletje odšla v pokoj. Delo v kontroli dvotarifnega številčnika, ki zahteva dobršno mero odgovornosti in natančnosti je opravljala več kot 20 let. Bila je dolga leta članica samoupravnih organov Iskra Mehanizmi Lipnica, pripravljena vedno in vsakomur pomagati, živela in delala je s to tovarno kot lep zgled vsem nam, njenim sodelavkam. Ko smo se v prijetni družbi od nje poslovili, smo ji iz srca zaželeli - „Pa srečno, naša Julka in še dosti zdravih let v tvojem novem, lepem domu.“

Polona Škrinjar

Problemska konferenca mladih

Prejšnjo sredo popoldne so se zbrali mladi iz vseh 10 osnovnih organizacij novogoriške Iskre - Avtoelektrike na redni letni programski konferenci. Tega pomembnega srečanja mladih so se udeležili tudi predsednik koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra Avguštin Cijuha, predsednik konference OO sindikata Iskre - Avtoelektrike Zmago Lasič in vodja splošno kadrovskega sektorja, obenem pa tudi mentor mladih Pavel Mermolja. Žal moramo tu kritično ugotoviti, da se vabilu niso odzvali predstavniki občinske konference ZSMS Nova Gorica.

Potem, ko so izvolili delovno predsedstvo (za predsednika so izvolili Borisa Jeriča) je podal predsednik Valter Bensa obširno poročilo o dosežanjem delu OO v letošnjem letu.

O DELU OO V NOVI GORICI

Poročilo, ki ga je podal predsednik je obravnavalo delo „dvoriščnih“ osnovnih organizacij in OO, ki so locirane izven sedeža DO. Razdeljeno je bilo po posameznih mesecih, zato pogledimo najzaprtejši akcije. Ob dnevu JLA in ob praznovanju novega leta so mladi obiskali karavlo Lokvica na Krasu, ki je edina te vrste na novogoriškem območju. Leta 1976 je namreč sprejela delovna organizacija sklep o pokroviteljstvu nad to karavlo, prav to pa je zavezalo tudi mlade, da sodelujejo z vojaki na vseh področjih mladinskega, obrambnega, kulturnega in športnega delovanja. Dosedanje delovanje pa je več kot vzorno. V februarju so organizirali srečanje z mladimi iz delovne organizacije Kondenzatorji Semič. Po ogledu proizvodnih TOZD je stekel razgovor o skupnih problemih, vsi nadaljnji razgovori pa so se vrteli okrog življenja in dela našega velikega misleca, vzornika mladih in revolucionarja Edvarda Kardelja, ki nas je prav ta dan nepričakovano zapustil.

V tem mesecu so organizirali tudi enodnevni seminar za vsa vodstva OO, na njem pa so se seznanili z dohodkovnimi odnosi, samoupravno organiziranostjo, odločanje in informiranje, ter vloga in pomen DPO. Sprejeli so tudi republiško delegacijo ZSMS, kjer so skupno pregledali delo in povezovalje v koordinacijski svet.

V marcu so obiskali tovarno žarnic v Ljubljani. Obisk je bil večnamemben, ocenili pa so ga kot izredno uspelega. Ob dnevu žena so izvedli kulturni program ter skupno organizirali sprejem zvezne štafete. V aprilu so pospešeno nadaljevali z organizacijo 7. srečanja mladih delavcev Goriške, dan pred 1. majem pa so pripravili veličasten kres nad Novo Gorico, kjer so izvedli tudi kulturni program. Vsekakor je bil najaktivnejši maj, ko so mladi izvedli izredno uspešno 7. srečanje mladih delavcev Goriške, ki je bilo ne samo športna, pač pa tudi politična manifestacija. Sodelovalo je blizu 1000 mladih ter gostje iz Kranja, Maribora in Novega mesta. Dan pred srečanjem pa so pripravili skupno z mladimi iz ostalih DO Goriške in srednjih šol javno tribuno na temo „Usmerjeno izobraževanje“. V smislu krepitve in medsebojnega spoznavanja pa so se v tem mesecu srečali tudi z mladimi iz Iskre-Mehanizmi Kropa. Udeležili so se tudi pohoda z Lokev v Čepovan na osrednjo primorsko proslavo SKOJ.

Junij je minil v športu, kjer je sodelovalo veliko mladih na igrah Avto-

Enkratno je bil pogled na 127 jubilarov 20 in 10-letnega dela v Iskre-Avtoelektriki, ki so se zbrali preteklo soboto v delavski restavraciji te delovne organizacije. Z rdečimi nageljni v gumbnicah, s pripetimi značkami, so vsi ponosni proslavili pomemben jubilej - zvestobo za dolgoletno delo. Slavlja se je udeležil tudi glavni direktor Jože Eržen, ki je zbranim v daljšem nagovoru čestital in poudaril velik pomen zvestobe in ogromnega doprinosa k vidnim rezultatom v delovni organizaciji. Jubilarji (bili so iz TOZD in DSSS s sedežem v Novi Gorici) so poslušali tudi prvega namestnika predsednika delavskega sveta Silva Spačala (prvi predsednik je bil zadržan), ki je v kratkem orisal takratno delovanje delavskega sveta, čestitkam pa se je pridružil tudi predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Zmago Lasič, ki je skupno s Spačalom razdelil vsem lična priznanja za dolgoletno in uspešno delo. Slavlje se kar ni moglo zaključiti, saj je praznovanje tako pomembnih jubilejev res enkratno, prepojeno s spomini na vse tiste lepe, velikokrat pa tudi težke dni, preživete v složnem kolektivu, takem kot je Iskra - Avtoelektrika.

elektrike in na športnih igrah SOZD Iskra v Trbovljah. V juliju so se že pričeli pripravljati na vsesplošno akcijo NNNP, zato so obiskali uniformirane prijatelje v karavli Lokvica, kjer so jih le-ti s strokovno razlago podučili, kako deluje puška in mitraljez. Pomerili so se tudi v streljanju, rezultati pa so bili zelo, zelo zadovoljni.

Na kvizu TITO - partija - revolucija, ki so ga priredili v avgustu, je sodelovalo osem OO, iz Avtoelektrike pa tri. Udeleženci kviza so bili res „nabit“ z zahtevanim znanjem. V septembru so se udeležili srečanja mladih SOZD Iskra, množično pa so sodelovali v akciji NNNP.

V smislu ohranjanja in krepitve tradicij NOB so organizirali v oktobru pohod po poteh IX. korpusa. Le-ta je potekal po planinskih poteh, grapah in gozdovih od Čepovana, preko Tribuše do Trnovca, kjer je bilo tovariško srečanje s preživeli borci in domačini. V novembru so se udeležili programske volilne konference OK ZSMS Nova Gorica, ob dnevu republike pa so izvedli veličastno proslavo v Novi Gorici. O proslavi smo poročali v prejšnji številki.

Seveda ne smemo tu pozabiti tudi na udeležbo na mladinskih delovnih akcijah, kjer je sodelovalo 12 mladih iz Avtoelektrike.

TUDI V ŽARNICAH, VT IN AET PLODNO DELO

Prav tako je zelo opazno delo mladih v osnovnih organizacijah izven sedeža DO. V tovarni žarnic v Ljubljani so se mladi aktivno vključevali v procese samoupravljanja, sodelovali pa so na vseh področjih družbene aktivnosti. Tako so sodelovali v akciji „MAJ - mesec inovacij“, formirali so pohodno enoto, s prostovoljno akcijo so očistili okolico tovarne, sodelovali so pri uveljavljanju novega sistema delitve OD, organizirali so posvetovanje s poslovnimi organi TOZD glede aktivnega vključevanja mladine v proces samoupravljanja itd. Tekom celega leta so tudi mladi iz tovarne vžigalnih tuljav Bovec izvedli veliko zapaznih akcij. Predsednik Boris Kenda nam je povedal, da so sodelovali pri vseh pomembnejših odločitvah

tako gospodarskega, kot političnega značaja, udeležili so se raznih seminarjev v organizaciji OK ZSMS Tolmin, pripravili so proslave ob raznih praznikih itd. V tovarni AET Tolmin so dali tudi mladi vso podporo akcijskemu programu za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije, s posebnim poudarkom izobraževanja delavcev. Tesno so sodelovali z ostalimi DPO ter izvedli več predavanj na temo „Zgodovinski razvoj ZSMS“. Aktivno so se vključili v akcijo NNNP, še pred tem pa so poslušali predavanje „Akcija NNNP in vloga mladih v njej“.

ŠIROKA RAZPRAVA

Seveda se mladi na konferenci niso zadovoljili le s tem poročilom, pač pa so se dotaknili tudi tistih ključnih vprašanj, ki jih v poročilu ni bilo zaslediti. Sicer pa so že sami priznali, da „njihov način dela ni papirnata vojna, ampak konkretna akcija“. V razpravo sta se vključila tudi predsednik KO OO ZSMS SOZD Iskra Avguštin Cijuha in mentor mladih Pavel Mermolja. Oba sta poudarila pomembnost mladinske organizacije in opozorila še na nekatere akcije, ki jih bo treba v bodoče izpeljati.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Stevanu Kutinu v slovo

Odšel si od nas v pomladi življenja, nas pa si pustil v žalosti in bolečini. Odšel si nenadoma in težko verjamemo, da ne bomo nikoli več uzrli tvoje kuštrave glave izza montažnega traku. Težko verjamemo, da tvojih 17 pomladi življenja ne bo več vnašalo med nas radosti in veselja.

Radi smo te imeli, Stevan in spomin nate bo živel med nami. Ti pa mirno počivaj v tihem domu v osrčju zasneženih gora ob Soči.

Sodelavci ISKRE TOZD VT Bovec

S programske konference mladih v Avtoelektriki.

Rezultati bodo ugodnejši od pričakovanih

Na sestanku delavskega sveta DO, ki je bil v Škofji Loki 7. decembra, so delegati obravnavali vrsto aktualnih vprašanj — poslovne rezultate 9-mesečnega poslovanja, poročilo Odbora za razvoj samoupravljanja, pregledali pa so tudi uresničene sklepe s prejšnjega zasedanja.

V začetku seje je glavni direktor DO orisal nekaj značilnosti sedanje in bodoče proizvodnje Industrije širokopotrošnih izdelkov. Opozoril je zlasti na ne najbolj premišljeno programsko zasnovanost sedanje proizvodnje, poudaril pa je tudi nekaj točk, ki jih bo treba v prihodnjem letu še obdelati. Gre predvsem za sredino in nadaljevanje prihodnjega leta, za obdobje, kjer v nekaterih temeljnih organizacijah proizvodnja še ni pokrita z naročili. Značilnost načrtovane proizvodnje je povsod tudi povečanje fizičnega obsega, opozoril pa je, da bo treba v prihodnje več graditi na povečanju produktivnosti in ne zgolj na povečevanju števila zaposlenih.

Kritične besede je namenil predvsem nekaterim temeljnim organizacijam, ki predvidevajo precejšnjo rast števila zaposlenih, zlasti v režiji, ki pa je po njegovih besedah že zdaj preobsežna.

Dotaknil se je tudi načrtovanega izvoza, ki naj bi v prihodnjem letu dosegel 23 do 25 milijonov dolarjev. Izrazil je prepričanje, da bi bilo potrebno planirati in seveda uresničiti več, kajti domači trg verjetno ne bo zmogel porabiti celotne proizvodnje, ki je po sedanjih načrtovanjih tja namenjena. Opozoril je, da to še zlasti velja za proizvodnjo širokopotrošnih izdelkov, kjer krize navadno najprej izbruhnejo.

V zaključku je poudaril še prepričanje, da rezultati fizičnega obsega proizvodnje v oktobru in novembru

napovedujejo v celoti gledano boljši zaključek leta od predvidenega. Položaj po rezultatih 9-mesečnega poslovanja (že objavljenega v glasilu) se je torej precej popravil.

Vodja delovne organizacije je odgovoril tudi na vprašanje o sovlaganju v tovarno katodnih cevi, ki naj bi jo gradili skupno z Elektronsko industrijo iz Niša, vendar pa sedanji podatki še niso dokončni, tako, da bi bilo katerokoli zaključke še prezgodaj sprejemati.

Marjan Može, predsednik koordinacijskega sveta sindikata DO je navedel nekaj zaključkov in mnenj sindikata. V prvi vrsti je poudaril povečano število bolniških izostankov, nizko produktivnost, slabo izkoriščenost delovnih kapacitet in časa, kritične besede pa so bile namenjene tudi neustreznim izvoznim politikam in stalnemu povečevanju števila zaposlenih. S tem v zvezi je poudaril, da bo rast čimprej potrebno obrzdati na 2-2,4% letno, seveda pa ne za vsako ceno. Vsekakor pa bo treba navezati trdno korelacijo med dohodkom in kadri.

V nadaljevanju je spregovoril tudi o izravnavi zunanjetrgovinske bilance in o problematiki investiranja v Delovni organizaciji. Poudaril je tudi problem zamrznjenega kapitala in nepretehtnega planiranja ter kritično ocenil premajhno namenjanje pozornosti v inovacijske dejavnosti.

Nato so delegati poslušali poročilo o poslovnih rezultatih v devetih mesecih letošnjega leta, poročilo o sklepih poslovnega odbora in poročilo odbora za razvoj samoupravljanja.

Na zasedanju je delavski svet razglasil za veljavne tri samoupravne sporazume, ki so že bili sprejeti na referendumih po posameznih temeljnih organizacijah: samoupravni sporazum o medsebojnih odnosih pri ustvarjanju skupnega dohodka, samoupravni sporazum o skupnih osnovah za razporejanje čistega dohodka in samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD in Delovno skupnostjo skupnih služb DO Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o. Škofja Loka.

Fleischman

S seje DS DO Široka potrošnja.

PANORAMA — pregled novic iz tovarne

Maloštevilnim temeljnim organizacijam v Iskri, ki v okviru svoje tovarne izdajajo samostojna glasila, biltena, se je letos januarja priključila tudi TOZD TV s Pržana. Takrat je namreč izšla prva številka njihovega informativnega lista „Panorama“ po nakladi in grafičnem izgledu privlačnega bitena.

Glasilo ima namreč zadostno naklado, da pride v roke vsem delavcem te temeljne organizacije, brezplačno seveda. O vsabinskih plati, tehnični izvedbi in problemih ter ostalih značilnostih izhajanja smo povprašali odgovornega urednika, Štefana Gumilarja.

Katero je bilo osnovno vodilo pri sklepu, da prične izdajanje samostojnega glasila?

„Naš osnovni cilj je bil pravzaprav malo drugačen od tistega, ki mu zdaj sledimo — šlo nam je zato, da bi TOZD Delovne organizacije čimveč vedeli drug o drugem. Na začetku smo sklenili, da bomo objavljali tudi prispevke iz drugih temeljnih organizacij, bilten pa seveda pošiljali po vseh TOZD. To zadnje se nam je posrečilo, vendar pa prispevkov avtorjev, ki delajo v ostalih tovarnah Široke potrošnje še nismo dobili. Enako je tudi z „vračanjem informacij“ — druge TOZD nam svojih informativnih listov še ne pošiljajo. Ostalo je torej pri obveščanju zgolj naših delavcev z novicami iz same TOZD.“

Od kod pa so vse te novice? Katera področja zajemajo?

„Na seji delavskega sveta smo imenovali člane uredniškega odbora in sprejeli vsebinsko zasnovano glasilo. Novice, informacije na kratko zajemajo vse, kar je trenutno najbolj zanimivega, najaktualnejšega. Precej prispevkov je s področja varnosti pri delu, samozasčite, delitve sredstev za osebne dohodke itd.“

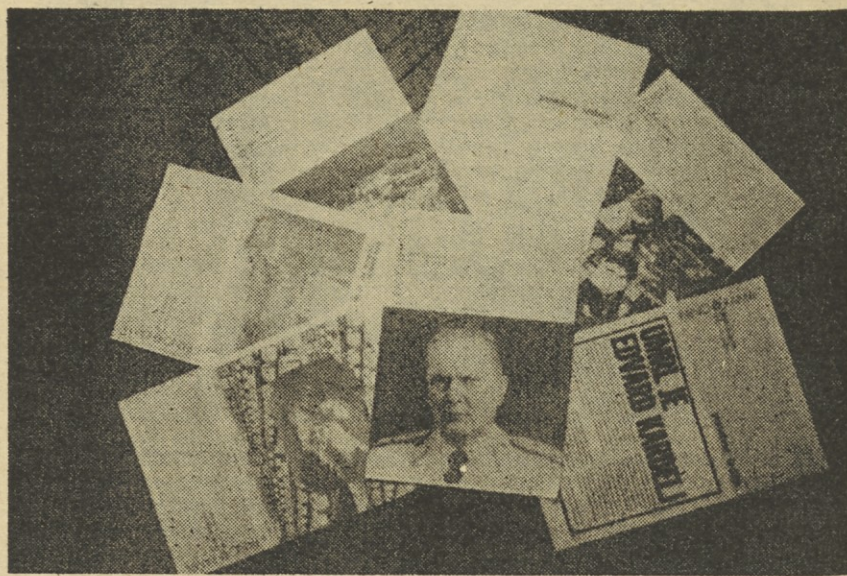
Uredniški odbor v polnem sestavu se sestaja po potrebi, pretehta najaktualnejše probleme o katerih bi bilo potrebno pisati. Zbiranje prispevkov poteka na vseh ravneh v TOZD, imamo štiri skrinjice na različnih krajih tovarne, kamor vsakdo lahko odda svoj prispevek.“

Izdali ste tudi več „posameznih števil“?

„Na vsake tri mesece, ob obravnavi poslovnega rezultata izdamo posebno

V ponedeljek, 3. 12., je bila v Škofji Loki volilna konferenca OO ZK Skupnih služb DO Široka potrošnja. Komunisti so obravnavali poročilo o delu OOKZ v preteklem obdobju, potrdili program dela za prihodnje mandatno obdobje, obravnavali sklepe in stališča 5. seje CK ZKS in 8. seje CK ZKJ, izvolili pa so tudi novo vodstvo. Sekretar OO bo v prihodnjem mandatnem obdobju Tone Čemažar, namestnik sekretarja Tone Lavtar, blagajnik Nada Klučar in evidentičar Janko Dobre.

Nekaj izvodov glasila TOZD TV Pržan — Panorama.

številko, ki potrebuje vse za obravnavo potrebne podatke. Takšne številke pa izhajajo tudi ob drugih priložnostih — odvisno od potreb. Redno naj bi glasilo — tako smo ob začetku predvidevali — izhajalo — mesečno. Zal pa vedno ni mogoče prav vsak 30. dan obelodaniti nov izvod. Zdaj smo, npr., izdali številko ob 29. novembru, naslednja pa bo ob novem letu. „V januarju bomo obravnavali fizični rezultat proizvodnje, nato še finančnega. Skušamo zajeti res vse, kar se pri nas dogaja.“

So prispevki v glasilu honorirani?

„Zaenkrat še nikoli nismo bili v tolikšni „suši“ z gradivom, da bi o tem sploh razmišljali. Ne, mislim pa, da tudi v prihodnje to ne bo potrebno.“

Kakšni pa so stroški izdajanja?

„Točne cene za izvod sicer ne vem, vendar pa, kakršnakoli je že, rezultat je vreden več od stroškov!“

Fleischman

Trideset let dela sta izpolnila Helena Vogrničič in Anton Leskovec.

Tudi v TOZD Antene na Vrhniki so pred dnevom republike počastili jubilate dela. Pripravili so jim zakusko, pozdravili pa so jih direktor TOZD Viktor Mramor, predsednik OO sindikata Simon Seljak in sekretar OO ZK Lado Horvat ter se jim zahvalili za njihovo marljivo sodelovanje. Letos so praznovali: 30 let dela v Iskri: Anton Leskovec in Helena Vogrničič; 20 let: Ivanka Gabrovšek, Marija Habič, Marija Leskovec, Ivanka Jesenovec, Bernarda Jesenovec in Marta Oblak; 10 let pa Slavko Krompiš, Sonja Kralj, Franc Popit, Ana Trček, Danica Slovska, Dušan Verbič, Vera Zakrajšek, Ivanka Mlinar in Franc Umazin.

Jubilantke 20-letnega dela.

Jubilanti 10-letnega dela v TOZD Antene.

Marko Rakušček

Problemska konferenca mladih

(Nadaljevanje s 7. strani)

ŠIROKO ZASTAVLJEN PROGRAM DELA

V nadaljevanju konference so si

mladi Iskre—Avtoelektrike zastavili širok program dela. Kot prvo nalogo so si zadali še nadaljnje izobraževanje, najsi bo to na delovnem mestu ali pa kulturno in družbenopolitično izobra-

ževanje. Osveščali bodo vse zaposlene, ne samo mlade, da se bodo borili za izboljšanje družbenoekonomskega, samoupravnega in socialnega položaja delovnega človeka, skrbeli bodo za dvig produktivnosti in izboljšanje proizvodnih rezultatov. Zavzemali se bodo za pravilno kadrovske politiko v delovni organizaciji. V zvezi komunistov bodo kadrovali in predlagali tiste mladinke in mladince, ki so se doslej izkazali z delom in pravilnim pristopom na vseh področjih. Skrbeli bodo za čimboljše in pravilno informiranje članov OO ZSMS in ostalih članov kolektiva. S tem v zvezi so že ustanovili posebne komisije za informiranje. Z ostalimi DPO bodo tesno sodelovali in usklajevali vse aktivnosti. Vključevali se bodo v program dela OK Nova Gorica in KS SOZD Iskra. V sodelovanju z občinsko konferenco Nova Gorica bodo vzpostavili še tesnejše stike z zamejskimi Slovenci v Italiji.

Seveda bodo tudi v prihodnjem obdobju še bolj kot doslej poglobili stike z mladinsko organizacijo karavle Lovčica in to predvsem v tesnejšem sodelovanju na kulturnem in športnem področju, še najbolj pa na področju krepitve naše obrambne sposobnosti.

Mladi iz Avtoelektrike so prepričani, da bodo vse našete in druge akcije v celoti speljali. V to smo prepričani, saj so že v tem obdobju dokazali vsa hotenja, jih realizirali in s tem poželi najvišja priznanja kot ena najboljših, najmlajših političnih organizacij.

V soboto, 8. decembra so obiskali štipendisti kranjske Iskre — Elektromehanike novogoriško Iskro — Avtoelektriko (temeljne organizacije s sedežem v Novi Gorici). Tu jih je sprejel predsednik mladih Valter Bensa s sodelavci ter jim v imenu vsega kolektiva zaželel pristočno dobrodošlico. Povabil jih je v dvorano delavskega samoupravljanja, kjer jim je najprej predstavil delovno organizacijo, nato pa je spregovoril še o nadaljnjem razvoju in proizvodnem programu Avtoelektrike.

V drugem delu razgovorov so se skupno dotaknili nekaterih vprašanj o problemih in povezavi štipendistov v delovno organizacijo. ter razčistili še nekatera skupna neresena vprašanja, ki tarejo štipendiste tako v Elektromehaniki, kot v Avtoelektriki. V popoldanskem delu srečanja se je ekipa štipendistov pomerila z ekipo Avtoelektrike v košarki, nato pa so se dlje časa zadržali na skupnem družabnem srečanju. Obisk, ki je bil po mnenju vseh zelo ploden in koristen, so zaključili s prepričanjem, da je bilo tako srečanje sicer prvo, ne pa tudi zadnje.

Določitev predloga in razpis referenduma

11. in 12. redno zasedanje delavskega sveta DO Avtomatika je bilo kljub obsežnemu dnevnemu redu v glavnem namenjeno zaključku priprav na referendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Iskra Avtomatika.

rendum za sprejem samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Iskra Avtomatika.

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA SIROKO POTROŠNJO

TOZD SPREJEMNIKI, SEŽANA

Čimprej v investicije!

Zgodba o sanacijsko investicijski naložbi sežanske Tovarne radijskih sprejemnikov se vleče že več kot dve leti, vendar pa otipljivih rezultatov še ni. Zakaj, kako, da tovarna ne more splezati na zeleno vejo — to je bila srž vprašanja na sestanku v sežanskem hotelu Triglav 4. decembra letos. V hotelu zato, ker tovarniški prostori ne premorejo sejne sobe, ki bi lahko dala zavetje večjemu številu ljudi. Na sestanku so bili prisotni predstavniki družbenopolitičnih organizacij sežanske občine, TOZD in Delovne organizacije, sestanka pa so se udeležili tudi član kolegijskega poslovodnega organa SOZD Iskra Anton Bukinis, glavni direktor DO Industrija širokopotrošnih izdelkov Simon Primožič, direktor sežanske temeljne organizacije združenega dela Marjan Sedmak, kakor tudi predstavniki samoupravnih organov DO, TOZD in občinske skupščine Sežana.

Kratka zgodovina razširitve sežanske tovarne oz. sanacijsko investicijske naložbe izvira v letu 1977, ko je bila izdelana bančna informacija, elaborat so oddali strokovnim službam v DO, SOZD Iskra, občinskimi družbenopolitičnim organom, banki itd. Februarja naslednjega leta so pridobili načelne pogoje kreditiranja s strani Kreditne banke Koper, na SISEOT je bil vložen zahtevek za prvi paket uvozne opreme, dobili so bančno garancijo in inozemsko kreditno linijo. Uvoz opreme je do danjšnjega dne skoraj v celoti že realiziran, pa se v proizvodnji že uporablja.

Oktober lani je bil izdelan investicijski elaborat na osnovi pridobljenih soglasij in pripravljanih del v višini 316 milijonov dinarjev in predan ekonomskemu inštitutu Ljubljanske banke v analizo in potrditev. Medtem pa je bil spremenjen vrstni red obdelav Iskrinih zahtevkov, ki ga določajo strokovne službe SOZD Iskra, delavci TOZD pa niso bili v stanju obdelavo pospeševati. Na elaborat niso dobili pripomb ali ocene.

V istem obdobju so bila uresničena različna pripravljala dela, podpisani je bil samoupravni sporazum za skupno vlaganje v toplarno, zgrajeni so bili infrastrukturni objekti, novembra pa je poslovodni organ SOZD Iskra dal o investiciji pozitivno stališče z obrazložitvijo, da je predvidena naložba v celoti vključena v srednjeročni plan SRS in SOZD Iskra. Konec leta 1978 je občinska skupščina Občine Sežana vnesla investicijo v občinsko resolucijo kot primarno nalogo.

Marca letos so na osnovi spoznanj o problematiki združevanja sredstev za lastno udeležbo v okviru DO in SOZD ter splošni investicijski situaciji v SRS pristopili k razdelitvi investicijskega programa v dve fazi. Prvo fazo so ovrednotili v višini 145 milijonov dinarjev, preostali del do višine 316 milijonov pa naj bi predstavljal 2. fazo, ki bi jo izpeljali naslednjih dveh ali treh letih. Tako bi zagotovili neobhodno sanacijo stanja osnovnih sredstev in preprečili, da bi do takrat investirana sredstva (nekaj manj kot 30 milijonov dinarjev) postala mrtva naložba. Takrat so tudi izdelali predlog za izvajanje programirane investicije v dveh fazah in ga predali vsem organom v DO in SOZD Iskra ter strokovnim službam SBK.

S tem predlogom, vnesenim v predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za financiranje naložb v organizaciji združe-

nega dela SOZD Iskra, je strokovna komisija SOZD uvrstila 1. fazo investicije v prvi Iskrin paket, drugo fazo pa v drugi Iskrin paket. Takšna razdelitev je ostala tudi v korigirani obliki samoupravnega sporazuma, ta sporazum pa so posredovali kot prilogo tudi Splošni banki Koper, skupno s celotno konstrukcijo zbiranje virov financiranja.

Junija letos je ista banka izrazila pripravljenost za financiranje investicije 1. faze na osnovi predložene konstrukcije. V naslednjem obdobju so nadaljevali z zbiranjem ostalih virov za izvedbo prve faze investicije, pridobili so pismeno soglasje Zavarovalnice Triglav, potrjeno je bilo sofinanciranje Kraškega zidarja, vložili so kompletni zahtevek pri Iskri Commerce — domači trg za kreditiranje serijske opreme.

Konec oktobra je bil potrjen nov proizvodni program, v teku pa je izdelava novega elaborata, s katerim naj bi TOZD dokazala upravičenost 1. faze investicije v višini 145 milijonov dinarjev.

Zataknilo pa se je pri sežanskem tolmačenju novega predloga Iskrinega sporazuma o združevanju dela in sredstev, ki sežanske investicije ne predvideva več v prvem planu.

V razpravi se je izkazalo predvsem dvojje — ne gre za izpustitev sežanske investicije, temveč ostaja pri „splosnosti prioritete“ — TOZD, ki bo prej sposobna pričeti z investiranjem, bo v Iskri še vedno v prvem planu.

Temelj za nerešen položaj pa je neizdelan elaborat za 1. fazo investicij. Nespornost, če ga lahko tako imenujemo, je izvir iz razdelitve prvotnega elaborata na dve fazi, ni pa bil izdelan posamezni elaborat. Iskra zato investicije tudi ni upoštevala. S tem v zvezi je glavni direktor Široke potrošnje Simon Primožič poudaril, da sta elaborat izdelali TOZD v Železnikih in Idriji, ki zdaj že gradita, Sežana pa potrebnega elaborata še ni izdelala.

Osnovni problem je pripeljal tudi do ustreznih sklepov — z zagotovitvijo predsednika sežanske občine, da je ta investicija še vedno primarna, je bil hkrati sprejet sklep, da se mora potrebni elaborat izdelati do 30. januarja, zagotoviti udeležbo koprške banke in Iskrino udeležbo. Problem vsekakor ni nerešljiv, kajti izkristaliziralo se je mnenje, da bo z investicijami kljub vsem zapletom moč pričeti v prihodnjem letu.

Fleischman

S sklenitvijo omenjenega sporazuma, ki bo 26. tega meseca, bi Avtomatika zaključila dve-letno obdobje organizacijskih sprememb tako v samoupravni organiziranosti kot v opredelitvi izvajanja programske usmeritve.

Na skupni seji izvršilnega odbora delavskega sveta delovne organizacije in komisije za koordinacijo priprav na novo organiziranost delovne organizacije so bile podrobno obravnavane vse pripombe in spreminjalni predlogi, ki so bili posredovani pravno-spolni službi delovne organizacije v času poprejšnje javne obravnave.

S spremembami so bili seznanjeni tudi delegati delavskega sveta delovne organizacije na 11. rednem zasedanju, tako da lahko z gotovostjo trdimo, da so z dokončanim predlogom temeljnega akta delovne organizacije seznanjeni vsi delavci Avtomatike in da kakršnihkoli izgovorov in opravičil na temo neobveščenenost v samem postopku sprejemanja ne moremo upoštevati.

Kljub temu je bil pojav nekaterih upravičenih ali neupravičenih interesov TOZD pričakovani in je zahteval določeno stopnjo večje angažiranosti, tako samoupravnih organov kot družbenopolitičnih organizacij, kar izhaja iz njihove moralne obveznosti da na osnovi strokovno in organizacijsko dobro pripravljene javne obravnave postavijo trden temelj novi Avtomatiki.

Z razpisom referenduma, ki ga je razpisal delavski svet delovne organizacije na svojem 12. rednem zasedanju 11. tega meseca, nam do samega izvajanja preostane še 15 dni. Dva tedna, ki ne bi smela ostati kot praznina v delovanju družbenopolitičnih organizacij. Kajti izid referenduma ne pomeni samo pripravljenost k sklenitvi nekega sporazuma, njegov rezultat bo odražal voljo in željo delavcev Avtomatike, da naredijo prvi korak v novi, samoupravno organizirani delovni organizaciji.

Š. D.

V počastitev dneva republike so v prostorih montaže v TOZD TELA pripravili krajšo proslavo s kulturnim delom, v katerem je sodelovala Snežana Šljivčič, učenka osnovne šole Boris Kidrič iz Savskega naselja. V imenu družbenopolitičnih organizacij je o zgodovinskih trenutkih pred 36-letni spregovoril Franc Černe, predsednik IO OOS, o nalogah, ki nas čakajo še v tem letu in naslednjem petletnem obdobju pa v imenu kolegijskega poslovodnega organa Vlado Podlogar.

Izpolnjevanje nalog

Da bi se bolje seznanili z izpolnjevanjem nalog sindikata v tekočem letu in s problemi, ki ob tem nastajajo, so občinski sindikalni svet Ljubljana-Bežigrad, oz. njegovi predstavniki v novembru in decembru obiskali več osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij ZS v občini Bežigrad.

V petek, 7. t.m. so se v prostorih sejne sobe na Savski c. 3 zbrali predsedniki in podpredsedniki osnovnih organizacij, predsednik in podpredsednik konference osnovnih organizacij, sekretarji OOKZ, predsedniki delavskih svetov in predstavniki nekaterih strokovnih služb tistih TOZD in delovnih skupnosti delovne organizacije Avtomatike, ki so locirane na Savski c. 3.

V razgovoru, ki sta ga s strani občinskega sindikalnega sveta vodila Marko Kocjan, predsednik občinskega sindikalnega sveta in Aleš Čerin, član predsedstva, so prisotni dokaj podrobno obravnavali vlogo sindikata in strokovnih služb pri uresničevanju stališč

Avtomatizacija v cestnem prometu

Izreden porast prometa, zlasti cestnega je ena izmed najbolj opaznih značilnosti dobe, v kateri živimo. Marsikaj pove že podatek, da po cestah vozi prek 300 milijonov avtomobilov, od tega po slovenskih približno 500 tisoč. Cesta je postala ožilje sveta, v katerem se vedno znova pojavlja problem popolnejšega nadzora in krmiljenja prometa.

Osnovni cilj krmiljenja prometa so prometno tehnične naprave ter ekološke in gospodarske naprave, ki imajo za svojo uresničitev skupen pogoj — večjo propustnost prometnih poti, predvsem križišč. Vendar pa nadzirati in krmiliti pretežno naključne funkcije odvijanja prometa v križiščih, jih izmeriti in identificirati, združevati in usmerjati, ni lahka naloga. Križišče je v bistvu samo sebi spor, saj se na njem križajo najrazličnejši interesi in smeri. Zato je resnično dobro le tisto križišče, kjer se promet ne križa, ampak poteka v pentljah in večih ravneh. Za takšna križišča pa pri nas na žalost primanjkuje tako denarja kot prostora. Torej nam preostane samo druga možnost — pravilna izbira in uporaba ustreznih tehničnih sredstev.

Že na lanski Sodobni elektroni v Ljubljani, je Iskra-Avtomatika predstavila doma narejeno mikro računalniško kontrolno enoto (MKE), ki je temelj Iskrinega decentraliziranega sistema za upravljanje prometa. Omenjena enota je sestavina semaforских naprav na vsakem križišču in po kablu povezana s sosednjimi križišči in osrednjim računalnikom. Če nekoliko podrobneje razdelimo potem; na primeri razdalji pred križiščem vgradimo žične zanke, ki so povezane z MKE in zaznajo vsako vozilo. Mikro-računalnik tako spróti ugotavlja kolikšen in kako hiter je prometni tok na vsaki cesti, ki vodi v križišče. Na temelju teh ugotovitev podaljšuje in skrajšuje odprte in zaprte smeri skozi križišče, vendar le toliko, da se ne moti zeleni val. S tem bistveno povečuje propustnost križišča.

Podatke o svojem delovanju in o prometu pa MKE sporoča tudi osrednjemu računalniku (Iskra-DATA C-18/20), ki na temelju prejetih podatkov nenehno prilagaja krmiljenje celotnega prometa na mestnem področju. Tudi brez povezave na osrednji računalnik zmorejo MKE naprave vsklajeno medsebojno delovanje, saj ena izmed njih lahko s podrobnimi podatki vsklajuje zeleni val skozi celo skupino 10-15 križišč. Same naprave pomnijo do osem različnih programov, ki jih ob v naprej določenih časih vklaplja vgrajena elektronska ura. Če pa je potrebno programe zamenjati ali predelati, se ves poseg v križišču omeji na zamenjavo ene same kartice s tiskanim vezjem. Toliko o tehničnih podatkih.

Z decentraliziranim elektronskim sistemom za upravljanje prometa, ki vključuje mikroručunalniške kontrolne enote in osrednji računalnik, je Iskra ustvarila sodobno in gospodarno možnost za urejanje prometa, za dolgoročno reševanje prometnih zadev ob izredni prilagodljivosti in možnosti za širjenje. Danes je že pretežni del

Vse več ljubljanskih križišč je sodobno semaforiziranih.

ljubljskih ozkih grl (Delavski dom, Tržaška, Celovška itd.) postalo z vgraditvijo MKE naprav propustnejših, pa čeprav je bilo na račun ljubljanskega prometa in poskusov za vzpostavitev zelenega vala že marsikaj rečenega. Vendar pa preden rečemo besedo, dve na račun semaforizacije ljubljanskih križišč, pomislimo, da pomeni eno narediti in vgraditi neko sodobno napravo v cestno omrežje, drugo pa izdelati pravilen program, ki naj ustreza trenutni situaciji v prometu in katera temelji na izsledkih dolgoročnega zbiranja in obdelave podatkov o gibanju prometa. Slednjega Ljubljana žal še nima, zato ostajajo sposobnosti MKE naprav neizkoriščene.

Š. D.

ma se odraža tudi v enotni metodologiji za izdelavo razvidov del ter enotni analitični metodologiji vrednotenja zahtevnosti dela in njegove sestavljenosti. Prvi rezultat teh naporov je sprejet samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD in za skupno porabo ter nadomestil, ki pripadajo delavcem.

Glede na to, da je spremljanje in obravnavanje ocene gospodarjenja stalna in ena glavnih nalog osnovnih organizacij ZS, so bile ocene za tretletje 1979 tudi ena od obravnavane tematike. To toliko bolj, ker predstavlja devet-mesečna ocena osnovo za plan za prihodnje leto. Neposredno na to se je navezal pogovor na pripravo srednjeročnih planskih dokumentov za obdobje 81-85.

V Avtomatiki smo s tem namenom imenovali komisijo na ravni delovne organizacije, ki je na osnovi izhodiščnega študijskega gradiva pripravila smernice in elemente za sporazumevanje. Le-te bodo v mesecu decembru usklajene na zborih delavcev. Pri pripravah se je poleg zakonskih osnov komisija opredelila predvsem na stališča republiškega sindikata, in sicer da je potrebno planirati na realnih osnovah.

Pomanjkljivo povezovanje s strokovnimi službami, sindikatom in delavskimi sveti je bilo ugotovljeno pri oceni delovanja delegatskega sistema in sicer delegacije za zbor združenega dela in za skupščine SIS. Če dodamo še nič kolikokrat omenjeno prepozno dostavo preobsežnega gradiva, potem lahko ugotovimo, da delegatski sistem tako v Avtomatiki kot drugod na tem področju ne opravlja vloge posredovanja seznanjanja in odločanja.

Po informaciji o poteku in izvajanju akcije „Človek, delo, produktivnost“ in uvajanju kolektivnega vodenja se je predsednik občinskega sindikalnega sveta Marko Kocjan zanimal za potek priprav in izvedbo občnih zborov osnovnih organizacij ponovno opozoril njihov pomen, kot obliko množičnega vključevanja članstva zveze sindikatov v konkretno politično akcijo za uresničevanje interesov delavskega razreda.

Š. D.

S seje delavskega sveta DO Avtomatika.

Z razprave o investicijskih vlaganjih v Sežani.

Tudi sindikat se ogreva za izgradnjo Dugega otoka

Pogovor z Janezom Kemom, predsednikom Koordinacijskega odbora sindikatov pri SOZD Iskra

V ponedeljek 17. decembra bodo člani skupščine Sestavljene organizacije združenega dela v Iskri med drugim razpravljali tudi o predlogu za združevanje sredstev, ki so potrebna za izgradnjo počitniškega naselja Mir na Dugem otoku. Prepričan sem, da je sindikat tudi sedaj najbolj agaziran pobornik pri prizadevanjih, da se možnosti za počitnikovanje naših sodelavcev čim bolj popravijo. Kaj menite o tem?

Res je prav sedaj najboljši čas za seznanjanje sodelavcev z načrti, ki naj vsaj malo ublažijo nič kaj rožnato stanje naših možnosti za počitnikovanje. Resnici na ljubo je treba povedati, da se je v vseh teh desetletjih Iskra zelo hitro razvijala, tako v produkcijskem kot v poslovnem pomenu, le počitniške pomožnosti so ostajale ves čas nekam na robu razvoja. Pravzaprav ne moremo niti govoriti o zastajanju, ampak kar naravnost o nazadovanju. Trenutno stanje, možnosti za preživljanje dopustov v okviru organiziranega počitnikovanja v lastnih domovih, ne zadošča več niti željam niti potrebam. Smo veliki in največji v Sloveniji, tako po številu zaposlenih in po realizaciji, obenem smo pa med najmanjšimi v pogledu počitniških kapacitet.

Kakšna so pa stališča sindikata do tega problema?

Trdno sem prepričan, da je temeljna naloga vseh odgovornih dejavnikov, še prav posebno seveda tudi sindikata, krepitev in razvijanje možnosti za počitnikovanje. K temu je nujno pritegniti vse nivoje samoupravne organiziranosti v Iskri.

Kot vem, so posamezne delovne in temeljne organizacije začele že po svoje organizirati letovanje, ali če se smem bolj domače izraziti: vsak po svoje boga moli.

Interesi in možnosti naših temeljnih in delovnih organizacij so razumljivo zelo pestri in heterogeni in sindikat podpira vsa prizadevanja, tako v temeljnih organizacijah kot v delovnih organizacijah združenega dela v Iskri. Zato pa še ne smemo izgubiti iz vida organiziranega dopustovanja v okviru celotne sestavljene organizacije združenega dela v Iskri, kjer imamo trenutno le tri objekte (Trenta, Poreč, Dugi otok) in prav vse bi bilo treba dograditi, usposobiti vsaj za prijetnejše bivanje, če že ne za približevanje sodobnim standardom gostinskih objektov.

Z nobenim od teh domov se res ne bi mogli posebno pohvaliti.

Poglejte: objekt v Trenti je v bistvu še vedno nekdanja italijanska kasarna, vse je zastarelo, vzdrževanje je drago in visoko presega dosegljivo realizacijo. Tudi interes Iskrašev je razumljivo za ta dom dokaj skromen. Za ureditev objekta bi bile nujne temeljite adaptacije, kar vse bi zahtevalo tako velike investicije, da se že postavlja sploh vprašanje o umestnosti takih vlaganj. Verjetno bi bolj kazalo ta dom opustiti, s čemer bi dobili nekaj sredstev, ki bi omogočala, da interesentom za letovanje v gorskem svetu oskrbimo dopust v drugi obliki, recimo v domovih drugih delovnih organizacij ali pa kar v objektih gostinske mreže.

Doma v Poreču pa najbrž ne bi kazalo opuščati, kaj?

Dom v Poreču je prav gotovo zanimiv predvsem zaradi ugodne lokacije, saj leži sredi Iskre, lahko je dostopen v vsakem letnem času in leži tik ob morju. Zanimanje zanj je vedno zelo veliko. Treba bi ga bilo pa seveda ustrezno urediti. Obstoji tudi možnost, da bi v zamenjavo zanj dobili večjo starejšo hišo, s čemer bi imeli 150 razpoložljivih ležišč oziroma trikrat toliko, kot jih imamo sedaj. Ta predlog je treba seveda najprej temeljito preučiti in sprejeti ustrezno odločitev na podlagi ekspertiz. Te izgradnje bi se najbrž lotili v prihodnjih treh do petih letih.

Dugi otok je prav gotovo od vseh naših domov še najbolj perspektiven in množičen, saj ima 117 ležišč, dopuščava trenutno 9.000 nočitev letno in prav tako močno kliče po adaptaciji.

Kot ste lahko brali v prejšnji številki našega časopisa Iskra je izdelan predlog za izgradnjo zaprte jedilnice z bifejem in skladiščem ter obnovo stare terase, povečali bi bivalne kapacitete, postavili nove šotore, zgradili valobran za privez čolnov, betonsko lesen spust za čolne, igrišče za košarko uredili plažo in prostore za sončenje, postavili nekaj prh, pripravili dostop do morja za otroke, popravili električno razsvetljavo, postorili še mnogo podobnega, predvsem pa postavili nujno potrebno novo cisterno za vodo, saj sedanji 80 kubični rezervoar niti od daleč ne zadošča potrebam šotorišča.

Šotorišče na Dugem otoku nosi lepo ime MIR, kar pa prav gotovo ne sme pomeniti, da morajo „mirovati“ tudi vsi tisti dejavniki, ki naj bi poskrbeli za nujno potrebno nadaljnjo izgradnjo tega kampa.

Sedanje stanje v mnogočem odraža značilno nedograjnost, tako v po-

gledu kvalitete gostinskih storitev kot po omenjenih kapacitetah. Dom je v sezoni praktično vedno popolnoma zaseden in popraševanje tudi močno presega možno ponudbo. Turistično-gostinske možnosti je torej treba optimizirati in šotorišče MIR dograditi v smislu objavljenega predloga.

Takle „treba“ ostaja vedno precej meglen, nedorečen, dokler jasne ne povemo, kdo naj bi to napravil.

Soodgovorni smo vsi dejavniki, na vseh nivojih samoupravne organiziranosti in v vseh delovnih organizacijah Iskre. Gre za plansko združevanje sredstev, s katerimi bi šotorišče na Dugem otoku dogradili v enem ali dveh letih. Tako bi se fiksni stroški tudi bolj približali denarnim zmogljivostim naših delavcev. Povečali bi penzijske kapacitete, izboljšali ponudbo in tudi smotrajne izkoristili zmogljivosti osebja v šotorišču.

In kakšno vlogo prevzimate v tem pogledu na sindikatu?

Nalogo sindikata vidimo v organiziranju in pobudi za izvedbo naštetih prepotrebnejših del pri adaptaciji naših počitniških domov. Sindikat se je za objavljeni predlog že ogrel in meni, da je sedaj prioritarna naloga dograditev Dugega otoka, takoj za tem bo treba pa rešiti še Poreč.

M. H.

DELOVNA ORGANIZACIJA BATERIJE ZMAJ

Huda konkurenca med proizvajalci baterij

Jugoslavija je verjetno edinstvena v svetu na področju proizvodnje baterij – imamo kar tri tovarne baterij, česar še razvite zahodne države „ne zmorejo“, smo pa Jugoslavlani po potrošnji baterij na repu evropskega povprečja. Razviti Zahod je že zdavnaj združil proizvodnjo baterij, in ima največ po eno tovarno, je pa tudi več takšnih držav, ki so baterijske tovarne zaprle zaradi nerentabilnosti, specializacije proizvodnje, dragega uvoza reprodukcijskih gradiv itd.

Iskrin Zmaj iz Ljubljane in Šentvid pri Stični, Zagreška Croatia in Tesla iz Gospića so ti trije jugoslovanski fenomeni, imeli pa smo tudi četrtega – tovarno lumina, ki je delovala v okviru EI NIŠ, je pa zaradi tehnoloških in drugih težav prenehala s proizvodnjo. Za koliko časa?! Namreč slišati je že napovedi, da bodo tovarno ponovno usposobili za proizvodnjo in da bomo dobili še četrti jugoslovanski fenomen. Človek se ob tem nehoti spomni na področje računalništva, številne širokopotrošne izdelke elektro in elektronske industrije, pa če pokukamo še malo čez plot naše branže, tudi na avtomobilsko industrijo.

Povrnimo syk baterijašem. „Prek tega dejstva, da nas je toliko proizvajalcev baterij v Jugoslaviji, v Iskri ne moremo,“ poudarja v. d. direktorja Iskrine tovarne Zmaj Franci Smolič. To dejstvo pa samo po sebi narekuje, da moramo baterijaši mnogo tesneje sodelovati ter se povezovati. Ne pa tako kot pogosto, ko so se nekateri zapirali za svojo tovarnike ali pa republiške plotove. Sodelovanje se je v zadnjem času začelo nekoliko krhiti in prihaja tudi za do nelojalne konkurence.

Takšni odnosi niso mogli mimo republiškega gospodarskih zbornic, na pobudo hrvaške in slovenske GZ pa so bili že storjeni potrebni koraki za okrepitev sodelovanja, če že ne kar za delno delitev dela. V ta namen je bil pred tedni tudi že sestanek predstavnikov tovarn baterij, na katerem so se dogovorili o nadaljnjem delu, v kratkem pa naj bi pripravili tudi osnutek samoupravnega sporazuma o poslovnih skupnosti tovarn baterij.

Mnogo bi pomenila ta poslovna skupnost za jugoslovanske baterijaške zlasti pa za Iskrinega Zmaja in Croatia, kot največja proizvajalca. Ker so baterijaši precej navezani na uvoz dragih surovin, bi jim prav ta skupnost lahko omogočila skupna vlaganja v proizvodnjo domačih reprodukcijskih materialov, s tem pa posredno tudi na pocenitev proizvodnje in ne nazadnje bi dobili možnosti tudi za izvoz. Samoupravni sporazum bi gotovo vplival tudi na enotnejši nastop na tržišču, kajti sedanje tekmovanje je koristilo le trgovcem, baterijašem pa je iz leta v leto zniževalo dohodek.

Morda še najpomembnejša, pa bi bila delitev dela. Vse tri tovarne (če ne tudi četrta) osvajajo nove baterijske elektrokemijske sisteme, to pa je milo rečeno – drago. V Zmaju upajo, da bo poslovna skupnost zaživela in da bodo plodove boljše sodelovanja lahko začeli žeti že v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Kot že rečeno, sta Iskrin Zmaj in Croatia najmočnejša jugoslovanska

proizvajalca baterij, po prodaji pa sta približno na isti ravni, čeprav je bil v minulih letih Zmaj nekoliko močnejši. Vzrokov za ta delni zaostanek naše

DELOVNA ORGANIZACIJA NAMENSKE PROIZVODNJE

Nagrade jubilentom dela

Na predvečer praznika republike so v Kulturno-prosvetnem domu v Horjulu počastili letošnje jubilate dela. Najprej je o dnevu republike spregovoril predsednik DS TOZD TEI Pavle Zdešar, za njim pa predsednik KO OO sindikata TOZD lociranih v Horjulu Matija Kržič. Jubilanti in ostali člani kolektiva so si nato ogledali predstavo dr. Matjaža Kmecla „Intervju“. Po predstavi pa so v tovarniški menzi za jubilate pripravili zakusko.

Letos je dopolnil 30 let dela v Iskri Albert Burnik.

To so letošnji jubilanti 10-letnega dela (razen nekaterih, ki se slavnosti niso udeležili) v TOZD, ki so locirane v Horjulu.

Sporazum zrel za sprejem

„Smo na dobri poti, da dosežemo plan,“ je ugotovil v svojem poročilu o poslovnih rezultatih v III. trimesečju in v oceni izpolnitve letnega načrta 1979, Edi Delopst, član poslovodnega kolegija SOZD Iskra, na skupni seji treh odborov: Odbora za gospodarjenje in dohodkovne odnose, Odbora za finance in Odbora za tržištvu, ki je bila 5. decembra.

Edi Delopst je spregovoril tudi o predlogu letnega programa SOZD Iskra za leto 1980, medtem ko je predlog za povišanje interne Izvozne stimulacije podal kot poročevalec s tega področja Marcel Božič. Poudaril je, da s predlogom o povišanju interne stimulacije skušamo po eni strani zainteresirati vse proizvodne organizacije za čim višji izvoz, po drugi strani pa želimo delno kompenzirati slab dohodek v proizvodnih organizacijah, ki izvažajo. Zato je bil predlog o 30 % stimulaciji izvoza sprejet in dan v potrditev delavskemu svetu SOZD Iskra.

Ko se je Edi Delopst znova oglašil v svojem poročilu o popravilu plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1981–1985, je opozoril vse nosilce plana zlasti na sprejete roke, ki bi jih bilo treba bolj spoštovati, saj bi bilo potrebno celo marsikje nadoknaditi, kar smo zamudili.

Po skupni seji odborov pa je Odbor za finance imel na dnevnem redu še Predlog Samoupravnega sporazuma o

združevanju dela in sredstev za uresničevanje razvojnih programov organizacij združenega dela SOZD Iskra. Poročevalec je bil Anton Bukinis, ki je najprej naglasil, da samoupravni sporazum izhaja iz težnje in spoznanja po enotnem dogovarjanju znotraj Iskre glede skupnega dohodka in rizika in enotnem dogovarjanju s kreditnimi ustanovami.

Na osnovi takih izhodišč je prišla pobuda strokovnih, političnih in drugih organov, da združimo potencial Iskre in se skupno s kreditnimi ustanovami dogovorimo za realizacijo naših načrtov.

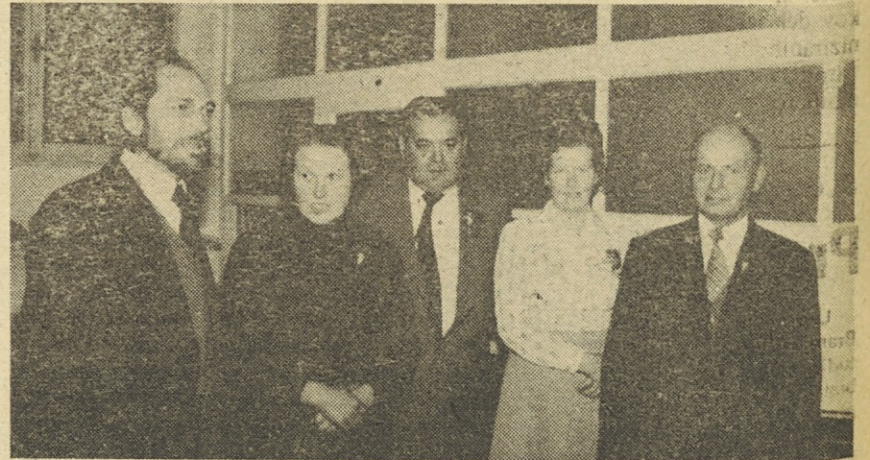
Gre torej za osnovni sporazum. Končni predlog vsebuje vse sugestije, ki so bile podane v osem mesecev trajajoči razpravi. Tako smo se dogovorili, da bomo združevali določen del poslovnih sredstev, o količini pa se bomo odločali vsako leto posebej, pač glede na to, za katere programe se bomo dogovorili. Odločitev o tem bo prinašal vsako leto posebej delavski svet SOZD Iskra, ki pa se bo glede naložbe moral odločiti soglasno.

V naslednjem delu samoupravnega sporazuma zajema dohodkovne odnose na načelu udeležbe na skupnem dohodku iz naslova združevanja dela in sredstev. Ta del vsebuje tudi pomembno postavko revalorizacije sredstev. V izhodiščih je bilo namreč že zapisano, da vsakdo dobi nazaj posojena sredstva v realni vrednosti.

V sporazumu pa je vgrajeno tudi določilo o odgovornosti sopodpisnic za vračilo sredstev banki in za kritje morebitne izgube.

Naš sporazum je s tem zrel za sprejem, s tem pa so podani tudi pogoji za organiziran pristop k realizaciji investicijskih projektov v SOZD Iskra.

Mara O.

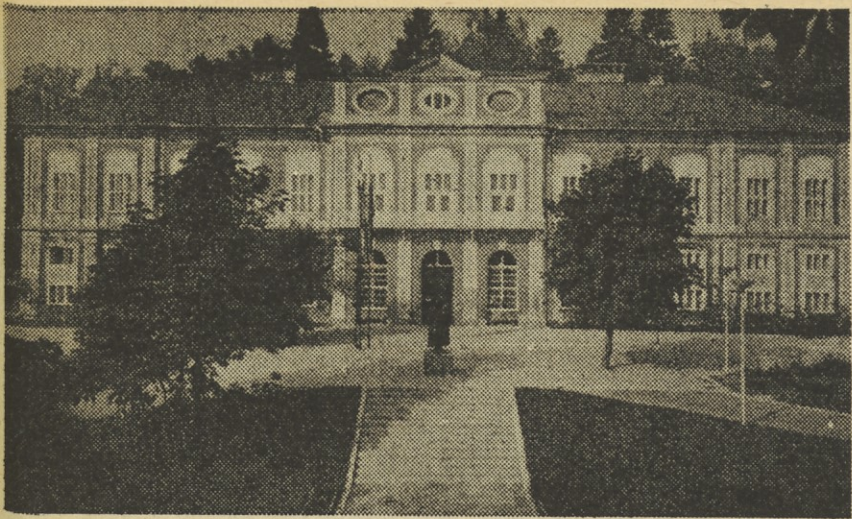
Tudi med jubilanti 20-letnega dela na področju Horjula udeležba ni bila popolna.

Letošnji jubilanti dela: 30 let: Albert Burnik (DSSS); 20 let: TOZD TEI: Marinka Andrič, Janez Lavriša, Alojzija Medved, Antonija Nagode; 10 let: Janez Mattias, Marija Bizjan; TOZD RZ: 20 let: Franc Bogataj, Zvonko Vugrin, Jure Peršnik, 10 let: Vinko Sever, Marija Trček, Jožica Grdadolnik, Ivanka Slovaš TOZD SPS: 20 let: Bernard Velkavrh; 10 let: Peter Kavčič, Marija Vrhovec; TOZD KI: 10 let: Helena Končan, Ivanka Slovaš; TOZD PDM: 20 let: Matija Kavčič, Marija Stanovnik; 10 let:

Matevž Burjak, Bernard Stanovnik, Janko Potrebuješ, Metod Sečnik, Stane Slovaš, Bernard Velkavrh, Miha Jerala, Milena Grdadolnik.

V novembru so se v Iskri Commerce TOZD Marketing poslovili od sodelavca Ivana Juhanta, ki je bil upokojen po 16 letih dela v Iskri. Najprej je delal v skladiščih IC v Kranju kot sofer, zadnja leta pa kot skladiščnik v TOZD Marketing, kjer so se sodelavci od njega poslovili z dobrimi željami in zelo prisrčno.

Pogled na muzej ljudske revolucije v Ljubljani.

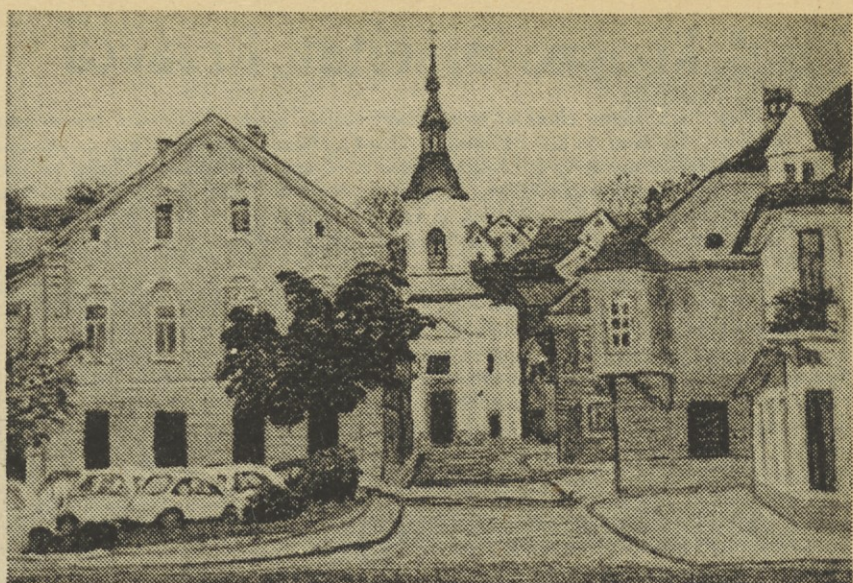
OB 61 — LETNICI SMRTI IVANA CANKARJA

*Nad mano sije svetlo sonce,
Veselo, jasno je nebo;
Tako lepo zvone zvonovi
In fantje skozi vas pojo.*

*In roko v roki z majko svojo
Po beli cesti hodim jaz
Nedolžno zro oči otroške
In mlad in lep je moj obraz...*

I. Cankar

*Vrhniški motiv, kot ga je naslikal
Iskrin likovnik Mladen Radojčić.
Muzej narodne osvoboditve v Ljubljani.*

Delo Muzeja ljudske revolucije

Že med vojno se je pokazala potreba po zbiranju dokumentov in podatkov z vseh področij narodno-osvobodilnega gibanja. S tem namenom so 12. 1. 1944 z odlokom OF ustanovili „Znanstveni inštitut pri IOOF“. Delo tega inštituta je 1948 prevzel novoustanovljeni Muzej narodne osvoboditve, ki se je 1955. leta preselil v obnovljeni Čekinov grad, bivši Lambergov dvorec iz konca 18. stoletja. Čezsedemlet se je preimenoval v Muzej ljudske revolucije Slovenije, razširil svoje delovanje še na predvojno obdobje in pripravil stalno razstavo.

Danes Muzej hrani v svojih depojih okoli 12.000 muzejskih predmetov in 180.000 fotografij. Tu je tudi edinstvena zbirka umetniških del nastalih med vojno, najbolj znana je zbirka partizanske grafike in risbe (okoli 17.000).

Muzejski delavci obdelujejo gradivo predvojnega, vojnega in povojnega obdobja v SR Sloveniji. Poleg inventariziranja in zbiranja podatkov se ukvarjajo še z raziskavo vseh treh obdobij na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Iz svojega bogatega gradiva pripravljajo razstave, ki potujejo po domovini in tujini, v posebej pripravljani dvorani pa se vrstijo gostujoče razstave.

Stalna razstava, ki je postavljena v petih dvoranah, nas popelje z bogatim slikovnim gradivom in muzejskim materialom od prvih predvojnih začetkov delavskega gibanja do prvih organiziranih poskusov vstaje, okupacije, narodnoosvobodilne borbe in nasilja okupatorja. V četrti dvorani si lahko

ogledamo oris kulturnega in likovnega življenja med vojno. V ostalih dvoranah je prikazano še partizansko šolstvo, v avlah pa partizanska saniteta, partizanska tehnika in tiskarne ter partizanske delavnice, kurirske zveze in denarni zavod.

Muzej ljudske revolucije Slovenije je odprt:

torek in četrtek od 9. do 13. ure srede, petek, sobota in nedelja od 9. do 13. in od 15 do 18. ure vstopnina za otroke, dijake in študente je 3 din, za ostale 5 din.

Muzej ljudske revolucije Slovenije ima svoje depandance:

Spominski kompleks Urh pri Ljubljani — kjer je stalna razstava žrtev belogardističnega nasilja

Baza 20 na Kočevskem Rogu — kjer je stalna razstava o delovanju vodstvenih organov osvobodilnega boja

Muzej slovenskih izgnancev v Brestnici — kjer so prikazane priprave in potek nacističnega izganjanja Slovencev med okupacijo in njihovo življenje v izgnanstvu

Trebče pri Podsredi; spominska soba Tito v Sloveniji — kjer je prikazano življenje in delo Tita v mladosti in njegovo revolucionarno delovanje v Sloveniji

Tiskarna Podmornica — kjer je bila prva ilegalna tiskarna v okupirani Ljubljani

Goričane pri Medvodah — kjer je spominska soba pokrajinske konference KPJ za Slovenijo

Vabimo vse delovne organizacije, da si Muzej ljudske revolucije Slovenije ogledajo.

Med iskanjem pade v roke razbojnikov, ki spoštujejo le svoj moralni kodeks. V gorskem skrivališču spozna možkega, ki je izšel iz drugačnega okolja kot je sodobna ameriška družba. In med njima se vname ljubezen, Helen pa prepozno spozna, koga v resnici ljubi.

V zbirki Nova obzorja pa pripravljamo štiri dela. V knjigi Shouri Danielsa „Punčka iz soli“ pripoveduje glavna junakinja Indijka Mira Cheriyan in nastopa v njej kot priča, hkrati pa v povesti tudi sodeluje. Odkriva nam neznani svet Indije in njenega življenja. Pred nami se razkriva živa paleta ljudi raznih narodnosti, ras in veroizpovedi. Knjiga je napisana z barvito simboliko, ki zadeva v živo in je prežeta z globokim sočutjem do sočloveka.

Naslednja knjiga je delo J. P. Donleavyja „Neprijetne blaženosti Balthazarja B.“. Življenje bogatega brezdeleža Balthazarja B. nam pisec ponuja v obiki „razvojnega romana“. Fant odrača brez staršev, ob guvernantu, internatskih prefektih in prijatelju Beefyju, svojem šarmantnem Mefistu. Beefy išče denar in užitek, Balthazar pa ne najde ljubezni niti v zakonu in ostane naposled prazen in sam. Avtor neviljivo opisuje ter v kratkih psihogramih in modernem dialogu ustvarja prozo, ki pritegne z jezikom in slogom.

Tretja knjiga te zbirke je roman Ladislava Tjažkyja „Amenmarija“. Roman je značilno in najboljše delo tega slovaškega pisatelja. Opisuje nam doživljanje in usode mladih slovaških vojakov v času druge svetovne vojne, njihove avanture in predvsem velike moralne stiske na bojiščih ruskih step, Ukrajine in Romunije. Glavni junak Matuš Zraz pripoveduje svojo tragično zgodbo, v bistvu pa je roman pretresljivo pričevanje o izgubljeni mladosti, nesmiselno zapravljeni za sovražnika.

Zadnje delo iz te zbirke pa je delo Marguerite Yourcenar „Milostni strel“. To je zgodba, ki jo poznamo od odličnem filmu in nam pripoveduje o nenavadnem razmerju med dvema mladima človekoma v Kurlandiji sredi strašnih bojev med intervencionisti in boljševiki po ruski revoluciji. Po čudni logiki njihovih src in hkrati trenutnih razmer pa ne pride do sproščene in polne ljubezni. Vse se konča s tem, da on ubije njo in to na njeno željo — namesto, da bi jo ustrelil drugi.

Zbirka Svet v kigi pa obsega letos kar sedem knjig. Najprej je tu delo Josepha Joffa „Ana in njen orkester“. Pisatelj je bil literarna senzacija Pariza in pričujočo knjigo so kar na mah prodali v 350.000 primerkih. Avtor opisuje mladostno zgodbo svoje matere, ruske Židinke, ki je morala bežati pred progono carskih kozakov. Prek Odesa in Budimpešte ter Dunaja se je z igranjem na gosli prebila do pariškega predmestja.

Tu je dalje roman Henryja Kana „Kavč“, v katerem je ta ameriški pisatelj pogledal za zaveso, ki skriva življenje lepih,

ZAHVALE

Ob prerani in boleči izgubi
mojega očeta

JANEZA OBLAKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD STIKALA montaže stikalarih naprav za izraze sožalja, podarjeni venec in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti

žalujoči sin Janez.

Ob boleči in prerani izgubi
dragega očeta

FRANCA KOVAČIČA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD TEA in TOZD Stikala za podarjen venec, denarno pomoč, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerka Anica Naglič
z družino.

Ob boleči izgubi
našega dobrega očeta

FRANCA KRAJNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam TOZD TEA in TOZD Stikala za podarjen venec, denarno pomoč, izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti

žalujoča hčerka Olga Pečnik
z družino ter
sin Miro Krajnik z družino.

bogatih in tako imenovanih „uspešnih“ Američanov. Nepristranski opazovalec nam razkriva te ljudi v vsej njihovi resničnosti in bralec jih lahko spozna v vsej nagoti. Spolnosti se oklepajo kot rašilen bilke — kot da jih bo dvignila nad vrtočlavo goltanje življenja, polno praznine.

Tretje delo te zbirke je roman bolgarskega pisatelja Pavla Vežinova „Ponoči z belimi konji“. Vežinov nam v tem svojem delu pripoveduje o vsakdanjem življenju, o odnosih med ljudmi, človekovi odtujenosti in o zmagovanju razuma, o skladnosti življenja in naravnem in nujnem absurd — smrti. Osrednja tema dela je polemika o raku, bolezn, ki ji akademik Uromov posveča svoje življenje in delo. Johna Knittla in njegovega „El Hakima“ pa ni treba posebej predstavljati, saj gre za ponatis znanega dela še bolj znanega in našim bralcem priljubljenega švicarskega pisatelja.

Vsekakor zanimivo delo je knjiga Philippa Vanderberga „Nefretete“. Iz več kot 30.000 posameznih kamnitih fragmentov je nastala ta prva „arheološka biografija“ o Nefreteti. Pripoveduje nam doslej neznan zgodbo o legendarni egipčanski kraljici, ki je vladala velikanskemu kraljestvu in odstavljala stara božanstva, ustvarila novo razdobje in vtisnila svoje značilnosti življenju tedanjega sveta — vse tja do poslednje podeželske kočice.

Svojevrsna je tudi knjiga znanega igralca, režiserja, scenarista in dramatika Garsona Kanina „Tracy in Hepburn“, v kateri nam je avtor ustvaril podobo dveh velikih igralcev: nepozabnega Spencerja Tracya in njegove nič manj slavne prijateljice Katherine Hepburn. Slika se vrsti za sliko, dogodek za dogodkom. V knjigi zlega avtor spomine nanju v bleščeč mozaik, s katerega razberemo zgodbo o dveh profiliranih osebnosti igralске umetnosti.

Zadnja knjiga te zbirke pa je nemškega pisatelja Williija Heinricha „Moški vedno potuje“. Tudi v tem delu sem nam pisatelj predstavi kot ironično-kritičen avtor. Lastnik Rectanusovih tovarn se fizično loti predsednika obratnega sveta in zatem brade vse globlje v težavo. Krog njegovega čudnega početja plete Heinrich živahno zgodbo o vodilnih ljudeh teh tovarn in njihovi resnični naravi, o ljubezenskih prigodah in nezgodah in o lažni ugrabitvi tovarnarja.

Prebrali smo za vas

V nekem smislu je literarno kaj težko opredeliti poslednje, postumno delo Antona Ožbolta „Utrinki iz podzemlja“. Dejstvo je, da ime našega pisca ni neznan slovenskim bralcem, saj je pričujoča knjiga po „Šerčerjevi bojni poti in „Deželi Petra Klepca“ (1974, njegovo tretje, v nekem smislu dokaj obetajoče delo in samo žal nam je lahko, da pisca ni več med nami.

Za „Utrinke iz podzemlja“ bi lahko zapisali, da so posrečena mešanica pripovedi, osebnih spominov iz zgodovinoepisja, skratka delo, ki nam nudi poleg dokaj napete in zanimive pripovedi tudi celo vrsto avtentičnih memoarjev in dokumentarnega gradiva, ki ga dokaj bogato v knjigi spremlja tudi fotografsko dokumentarno gradivo.

To svoje poslednje delo je Anton Ožbolt posvetil tistim borcem našega narodnoosvobodilnega boja, ki so delali v ilegalnih tiskarnah KP in OF. Tako je ohranil današnjemu rodu in bodočim generacijam skoraj vse, kar je o tem vedel i lastne izkušnje, največ pa, kar je zvedel že med vojno in v povojnih letih od tistih, ki so v podzemlju živeli, med njimi predvsem od Milana Škerlavaja-Petrača, neutrudnega, drznega in odličnega organizatorja in vodje centralne tehnike CK KPS.

Zato ni nič čudnega, če je Ožbolt pričel svojo pripoved z orisom Petračeve mladosti in sploh nekako njegovo osebo kot avtentičnega akterja in še živečega dejavnika kot nosilca zgodbe o partizanski tiskarni in propagandni tehniki popeljal skozi celotno zgodbo, zgodovinsko resnično zgodbo o partijskem tisku med vojno. Samega sebe pa jvyključil v to doga-

V zbirki Veliki može bodo izšle tri knjige. Prva je avtobiografija Dukea Ellingtona. Ko je pred leti Duke Ellington umrl, je glasbeni svet izgubil poslednjega velikana klasičnega jazza. Pred nami je zdaj njegova avtobiografija — knjiga, v kateri je opisal svoje bogato življenje. Sočasno pa je to široka paleta zgodovine jazza. Ellington je v tej zgodovini odigral imenitno vlogo in ji tudi vtisnil svoj pečat. V knjigi se bomo srečali tudi z neposrednimi opisi življenja in dela odličnih osebnosti jazza.

David Weiss pa je napisal biografijo o Williamu Harveyju, knjigo o življenju tega naglaškega zdravnika, ki je v zgodovini medicine pomembno ime, kajti njegovo odkritje je bilo temeljno in veliko: razkril je skrivnost krvnega obtoka.

In tu je še ena biografija o velikem Angležu. Elliot Warner je napisal biografijo o lordu Nelsonu. V zgodovini pomorstva in vojskovanja ima vsekakor britanski lord Nelson posebno mesto. Angleži ga častijo kot enega svojih največjih junakov. Pisec E. Warner je zelo resno preučil življenje in delovanje tega nenavadnega in sposobnega pomorščaka. Iz obilice dokumentov je izluščil bistvena dejstva za življenjepis tega zmagovalca nad Napoleonom na morskih širjavah.

Za konec bi omenil še dve zbirki. V zbirki iz antičnega sveta bo izšel prevod Platonovega dela „Sofist“, ki sodi v skupino dialektičnih ali metafizičnih dialogov skupaj s Parmenidom, Teaitelom in Politiko.

Druga zbirka pa je Domače in tuje gore, v kateri bosta izšli dve deli in sicer knjiga Walterja Bonattija „Moje gore“ in Tonija Hieblerja „Pustolovščina na Everestu“. Bonatti sodi med najodličnejša imena v alpinizmu našega časa. Pokazal je nedoseženo mojstrstvo v vseh elementih alpinističnega udejstvovanja in čudovita notranja uravnovešenost mu je dovoljevala dejanja, ki so skoraj nedosegljiva. Knjigo je Bonatti napisal v času, ko je dosegel vrhunec mojstrstva.

Tudi Toni Hiebler je znani pisec knjig o ljudeh v gorah. In v svojem poročilu upodablja čudovite dneve v gorah Himalaje. Obe knjigi pa seveda krasijo številne barve fotografske priloge.“

D. Ž.

SLOVENSKE ZALOŽBE V PRIHODNJEM LETU

Prevodi pri založbi »Obzorja«

Urednik prevodne literature pri Obzorjih Branko Avsenak nam je povedal, da imajo tudi na tem področju vrsto zbirk, ki so pri bralcih zelo priljubljene. Takšni zbirki sta predvsem Moj roman in Ljudje in vojna.

„Zlasti bi rad na prvem mestu omenil zbirko Ljudje in vojna. V njej bo izšel tudi Gobbelsov dnevnik 1942/43, ki je že pred dvestimi leti izhajal v Večeru. Knjiga razgalja zakulisje nacizma, saj je Gobbels ni pisal za javnost. Jasni postanejo spori med vladajočimi nacisti, zakulisne igre, obkroževanja, intrige... Omenja tudi našo osvobodilni boj in ga očitno to zelo skrbi (... vsa Slovenija je v upor...). Ljudje bodo iz dnevnika razbrali, da nacistični stroj na vrhu le ni bil tako monoliten, kot si včasih lahko mislimo. Seveda pa knjigo obsežno razlagajoče besedilo.

Iz te zbirke bi dalje omenil roman Richarda Beilbyja „Afrodita brez medalje“. Roman opisuje napeto bojno pot dveh Avstralcev med nemškim vdorom v Grčijo leta 1941. Turk in Harry popeljeta med umikom s seboj lepo, mlado Grkinjo in med skupnim begom vzkljejo ljubezen med vojakom iz tuje dežele in Afrodito. Vojni prizori, polni silovitosti in groze, se prepletajo s humorjem in ljubeznijo, polno prisiljene odpovedi. Sicer pa je avstralski pisec Beilby novo ime pri nas, ki nas ne bo razočaralo.

O knjigi Edgarja Hilsenratha „Nacist in firzer“ lahko rečem, da je bizaren opis transformacije esesovca Maxa Schulza v Žida Itzigo Finkelsteina, njegovega mladostnega prijatelja, ki ga je bil sam ubil. Avtor v svojem imenitnem opisovanju prehaja včasih že v fantastiko, knjiga pa pomeni obsodbo vsakršnega nasilja. Tako kot je Schulz neumljen do židovskih državljanov, je kasneje kot lažni Žid križčen do arabskega prebivalstva Palestine.

In končno bomo našli v tej zbirki še roman Johna Leeja „Deveti mož“. Osnova za roman je bila resnična. Nemci so med vojno poslali v ZDA diverzantsko-vojske skupine, ki pa so jih Američani polovili in uničili. John Lee je na to navezal izmišljeno zgodbo — eden od diverzantov naj bi prodril v Belo hišo, vse tja do predsednika ZDA.

Ameriški kapetan Blazek sluti, da je nekje še „deveti mož“, ta skrivnostni iverzant;

V drugi naši priljubljene zbirki Moj roman pa bo izšlo šest knjig. Na prvem mestu naj omenim roman Ericje Jong „Rešiti svoje življenje“, v katerem nadaljuje Isadora Wing, junakinja knjige Strah pred letenjem, ki smo jo v naši zbirki izdali lani, tri leta kasneje opisovanje svojega življenja. Bralcu daje nekaj veselih, nekaj žalostnih in nekaj zelo človeških odgovorov na razna vprašanja našega bivanja.

Ozadje romana Richarda Masona „Veter ne zna brati“ je druga svetovna vojna, ko Japonci prodirajo skozi Burmo proti Indiji. Zgodbo pripoveduje glavni junak, nekdanji pilot, ki se zbliža z ameriško Japonko, doživi z njo nežno ljubezen in končno smrt dekleta, ki umre po težki operaciji. Roman je tako zagovor ljubezni, človekovega srca in bratovstva med ljudmi. Tretje delo v tej zbirki je roman „Dolores“ znane, žal že umrle ameriške pisateljice Jacqueline Susan, ki je zaslovela s svojim romanom „Dolina lutk“. V tem romanu pripoveduje o vdovi ubitega ameriškega predsednika, o njenem življenju v velikem svetu Združenih držav. Pisateljica zelo nazorno opisuje, kako se ta ugledna, bogata in zahtevna ženska poroči z najbogatejšim možkim sveta. Najbrž ni treba posebej praviti, koga je imela v mislih naša avtorica!

Frank Yerby je napisal roman „Usode Foxovih“. Roman se dogaja v New Orleansu v nemirnih letih med 1925 in razdobjem po secesijski vojni.

Potem je tu še roman Richarda Hookerja „M. A. S. H. doma“. Tiste, ki so prebrali roman M. A. S. H., bo razveselilo srečanje z glavnimi junaki, vendar zdaj v povsem drugačnem okolju. Naši znanci, zdravniki iz armadne bolnišnice na Koreji, so se vrnili domov v ZDA. Živijo in delajo v malem mestecu ob atlantski obali, vendar se svojim vragolijam niso odrekli.

Šesta knjiga te zbirke pa je roman Williija Heinricha „Počitnice v onostranstvu“, ki pripoveduje o tem, kako mlada Američanka Helen Brazzi išče skupaj s poročnikom ameriške armade svojega moža, ki je med drugo svetovno vojno izginil na Siciliji.

Za dokončno ureditev Krvavca

Popolna ureditev žičniških naprav in ureditev alpskorekreacijsko turističnega centra na Krvavcu, ki je v neposredni bližini Ljubljane, zato toliko bolj pomembna za standard delovnih ljudi iz tega bazena, je dejansko dolga pot, predolga za leto dni. „Toda sedaj lahko rečem, da smo na pol poti,“ nam je v pogovoru dejal Franjo Kreačič, na katerega smo se obrnili tudi zato, da-pokažemo zanimanje in solidarnost, saj je Iskra ena izmed članic konzorcija za izgradnjo Krvavca.

„V letnem programu smo imeli dograditev žičniških naprav na Zvoch, vendar nam to ni povsem uspelo, ker nismo dobili dovolj denarja preko interesne skupnosti. Seveda so bile vmes tudi objektivne težave, kot so predvsem razna lokacijska in gradbena dovoljenja, pa tudi uvozna dovoljenja in ne nazadnje dovoljenja Zavoda za varstvo narave, kar vsekakor želimo spoštovati,“ je menil sogovornik in poudaril, da pa je zdaj pred njimi predvsem problem sredstev. „To pa temelji na prostovoljni osnovi — podjetja namreč obremenjujejo s temi sredstvi sklad skupne porabe. Zaenkrat še niso pokrila svojih obveznosti, pa tudi banke so imele zaporo kreditov. Vendar, gledamo naprej z optimizmom in upamo, da bomo letošnje zimo zbrali sredstev dovolj. Prav tako pričakujemo, da nam bo banka prihodnje leto dala dovolj potrebnih kreditov!“

Glede investicijskih načrtov imajo predvsem v mislih rekonstrukcijo že precej odslužene najstarejše sedežnice na Krvavcu. Stara je že trinajst let, zaradi česar je Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij zahteval, da moramo zamenjati vlečno vrvi in kolute ter jo v celoti pregledati. „Imamo sicer še nekaj težav, zlasti pri uvoznih dovoljenjih za rezervne dele, vendar upam, da bomo vse to že te dni dobili, tako da bo žičnica do konca leta, ali vsaj do začetka poletja, v polni zimski sezoni, že povsem nared.“

Hkrati s to ugotovitvijo pa je Franjo tudi potrl nad tem, da morajo vse to opravljati sredi sezone in s tem škodijo ne samo turističnim interesom ampak tudi gnotnemu poslovanju tehničnih naprav in lastnih gostinskih obratov, seveda pa tudi oddajnik RTV to pomanjkanje izredno občuti.

Po drugi strani pa se je pohvalil z rezultati obnovitvenih del, saj se bo z letimi zmogljivost žičnice do doma povečala od sedanjih petsto na kar devet sto osebnih prevozov na uro. Poleg tega so uredili tudi tristo dodatnih parkirišč vzdolž ceste do 1,5 km oddaljenosti od spodnje postaje žičnice. Tod bo vozil vsakih dvajset minut krožno voziljo avtobus. Tako bo tudi problem parkiranja rešen, žičnica pa bo požirala precej večji priliv turistov.

Da bi razbremenili ozko grlo pri blagajni, bodo poslej delala kar tri okna. Na samih terenih pa bo v zimski sezoni v veliko korist novi teptalni stroj. Sicer pa so v preteklem obdobju z delavci pobožja odpravili in odstranili nadležne in nevarne skale. Tako bo možno smučanje že ob nizkem snegu. K boljši usposobljenosti Krvavškega centra pa bo prispevala tudi večja skrb za izobraževanje delavcev od delu, ki si bodo v skladu z zakonom pridobili nove kvalifikacije.

Ker smo v Iskri kot podpisniki konzorcija, pa tudi kot možni turisti zainteresirani za nadaljnji razvoj centra na Krvavcu, smo se pozanimali tudi glede srednjeročnega načrta razvoja. Izvedeli smo, da predvidevajo na območju Jezerc, Gopinca in Zvoha še sedem žičniških naprav, dve restavraciji, eno na Gopinca, drugo na Jezercih. Re-

Eden izmed pogledov na Krvavec.

konstruirali bodo tudi obstoječo cesto od gradu mimo Ambroža na Jezercu, kjer bodo uredili tudi tisoč parkirišč. Kupili bodo še štiri teptalne stroje, za boljše počutje, pa bodo usposobili še štirideset hektarov smučišč.

Poleg tega bodo zgradili še hotel v Cerkljah, za stacionirane goste, športna igrišča za letno sezono, pri tem se kot eno najbolj simpatičnih gotovo pojavlja neke vrste tobogan, imenovan rola-run.

Načrti so torej zelo obsežni in njihova uresničitev bi prav gotovo koristila vsem, ki bi si še želeli na Krvavec, pa zaenkrat ni prostora ali pa so storitve zaenkrat še sorazmerno predrage. O velikem zanimanju kaže še sama številka, da je bilo v dveh prazničnih dneh ob 29. novembru letos na Krvavcu preko 10.000 obiskovalcev. Toda vse to, kar v srednjeročnem planu predvidevajo, je iluzija, je poudaril sogovornik, če ne bo širše družbene podpore za usposobitev turističnega centra Krvavec, ki bi našim delavcem res omogočala družbeno razširjeno rekreacijo.

Mara Ovsenik

ŠAHOVSKI DVOBOJ „MLAJŠI: STAREJŠI“ 1979

V petek, dne 7. decembra 1971 je Šahovsko društvo Iskra priredilo tradicionalni šahovski dvoboj med mlajšimi in starejšimi šahisti v restavracijskih prostorih stolpnice Iskra.

Po razporeditvi šahistov po moči in starosti, je navzoče pozdravil član Izvršnega odbora šahovskega društva Iskra Anton Preinfalk v imenu obolelega predsednika društva Sešek Pavla. V imenu družbeno-političnega organizacij SOZD Iskra pa član predsedstva mladinske konference Marinič Stane. Oba sta želela vsem tekmovalcem obilo športne sreče in dobro počutje ter lep boj in dober rezultat.

AVTOELEKTRIKA ZA LAS OB 1. MESTO

V novogoriškem „Park hotelu“ se je prejšnji petek zbralo nad 200 športnic in športnikov iz raznih DO Goriške. Ta dan so namreč določili za razglasitev letošnjih delavskih športnih iger, ki so potekale v raznih športnih panogah tekom celega leta.

Delavske športne igre ne manifestirajo vrhunskih športnih dosežkov, niti niso mesto porajanja elitizma in teženj po prestižu. Te igre so mesto uresničevanja ustavnega načela in prav skoznje se odraža organiziran pristop k ohranjanju in razvijanju zlasti tistih kolektivnih športnih panog, s katerimi se lahko spoprime neomejeno število udeležencev. Igre so postale tradicija in z njihovim obsegom merimo ob koncu koledarskega leta tudi uspešnost dela profesionalnih in amaterskih animatorjev telesne kulture v delovnih organizacijah.

Zbrane športnice in športnike je pozdravila podpredsednica občinskega sindikalnega sveta, sicer članica Iskre — Avtoelektrike, Doroteja Golob. Po krajšem nagovoru, v katerem je poudarila pomen množičnega sodelovanja v DŠI, je najboljšim posameznikom razdelila medalje, najboljše ekipe pa so prejele lične pokale. Tu moramo vsekakor omeniti velik uspeh športnic in športnikov Iskre — Avtoelektrike, ki so zasedli ekipno odlično 2. mesto, le za nekaj točk so bili boljši delavke in delavci Salonita Anhnovo. Tudi športnice so zasedle ekipno drugo mesto, moški pa so bili ekipno tretji.

Sicer pa pogledimo še nekaj vidnejših posameznih uvrstitev športnic in športnikov Avtoelektrike. Kegljavka Slavka Marinič je zasedla 7. mesto, Zinka Fornezzi pa je bila deveta. Joško Bremec je bil najboljši — prvi med 101 tekmovalci v kegljanju, Pavel Mermolja pa je pristal na 15. mestu.

Na 4. mesto se je uvrstila v teku na 60 m Anka Tancoš, na 800 m pa je bila nepremagljiva, tik za njo pa je skozi ciljno črto pri tekla Nadja Rijavec. Tudi Lidija Strukelj in Damjana Madric sta odlično tekli, saj je bila Lidija druga, Damjana pa tretja na 600 m. V daljino sta najdlje skočili Darja Valerijev in Sonja Strehar, Sonja pa je vrgla tudi kroglo najdlje in osvojila prvo mesto.

Pri moških je tekla na 100 m najbolje Davorin Nemeč in dosegel rezultat 11,4. Drago Štefanič pa je bil nepremagljiv na 800 m, tik za njim pa je pristal tudi Dušan Dominko.

Tudi strelke in strelce velja pohvaliti, saj je največ krogov zadela Aleksandra Bavčar, pri moških pa so kar trije iz Avtoelektrike zasedli prva tri mesta. 366 krogov je zadel Danilo Hrobat, 362 Boris Ivancič, 361 pa Cvetko Kante. V plavanju na 50 m pa je prepričljivo 1. mesto osvojila Neda Seljak. V malem nogometu so bili prvi nogometaši iz Avtoelektrike, v namiznem tenisu je I.

V spomin na to srečanje je bilo izžrebanih šest udeležencev, ki so prijeli praktična darila — štiri brivnice in dva športna rekvizita.

Dvoboj je vodil mednarodni mojster in mednarodni sodnik Anton Preinfalk s pomočniki, ki je udeležencem na kratko razložil pravila igre veljavne za ta dvoboj in uspešno pripeljal dvoboj do zaključka brez kakršnih koli zapletov.

Igralni čas je bil 1,00 ure za vsakega igralca, odločala pa je tudi zastavica po pravih hitropoteznega šaha SZJ.

Letos je dvoboj potekal na 58 deskah. Žal je mnogo igralcev zamudilo začetek srečanja, zato so se le ti pomerili med seboj v prijateljskem srečanju brez evidentiranja rezultatov.

V vrsti mlajših igralcev je po moči sodelovalo: 4 mojstrski kandidati, 6 prvo, 10 drugo, 13 tretje, 3 četrto in 22 brezkatégornikov.

V vrsti starejših pa je po moči sodelovalo: 4 mojstrskih kandidatov, 8 prvo, 7 drugo, 13 tretje, 1 četrto in 25 brezkatégornikov.

Z vrednotenjem moči s 6 točkami za mojstrskega kandidata in z 1 točko za brezkatégornika je bilo razmerje moči v tem dvoboju 158:161 oz. 1:1,02 v korist mlajših. To razmerje je napovedovalo izenačen in zanimiv ter ogorčen boj, ki so ga takrat prepričljivo izbojevali mlajši igralci, saj so premagali starejše z rezultatom 25,5:32,5 točkami oz. v razmerju 1:1,27, kar je obenem tudi oddolžitve za poraz v preteklem letu, ko so mlajši dvoboj izgubili kar v razmerju 23:45 oz. 1:1,95.

Dvoboj je potekal v naslednji postavi: STAREJŠI

1. Benedičič Marjan
2. Krivec Slavko
3. Trampuž Cveto
4. Oberč Marjan
5. Šribar Mirko
6. Musič Gojko
7. Čopič Drago
8. Marjanovič Slavko
9. Miklavc Jože
10. Percl Jože
11. Valentinčič Vekoslav
12. Hren Lado
13. Petrič Erno
14. Habič Avgust
15. Lakovič Milan
16. Sila Mitja
17. Troha Mirko
18. Samobor Stane
19. Kranjec Ivan
20. Osterč Božena
21. Pergovnik Rudi
22. Vrtič Stane
23. Varga Koloman
24. Brezigar Bogdan
25. Kmetič Karlo
26. Spende Jože
27. Zorman Vinko
28. Jere Vlado
29. Černe Dane
30. Kranjec Jože
31. Klarič Mitja
32. Lesar Ivan
33. Einspiller Antonija
34. Madžar Anton
35. Brce Martin st.
36. Jovanovič Simon
37. Fon Slavko
38. Cimerman Stane
39. Jereb Pavel
40. Rebolj Ivan

Predstavniki najboljših v občini Nova Gorica: Iskre, Salonita in SGP Gorica.

ekipa iz Iskre osvojila 4. mesto, druga ekipa pa je bila šesta. Tudi rokometišči so bili prvi, prav tako pa so tudi rokometiščice (tri ekipe) razdelile prva tri mesta.

Zaključek letošnjih športnih iger je bil javno priznanje vsem udeležencem iger, ki so kakorkoli prispevali, da so bila izbirna in zaključna tekmovanja izvedena in, ki so s to svojo aktivnostjo ter zglelom pritegnili

nov krog delavcev — športnikov. S tem širijo krog delavcev in občanov, ki na ta način krepijo in razvijajo svoje telesne in umske sposobnosti. To jim omogoča veliko lažje opravljanje napornih delovnih nalog, funkcij v družbenopolitičnem sistemu in nalog za potrebe splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

M. R.

TEKMOVANJE V STRELJANJU ob dnevu JLA

Tekmovanje med kranjskimi delovnimi organizacijami in ustanovami s polavtomatsko puško je bilo na improviziranem strelišču za Puškarno v Stražišču. Pokrovitelj letošnjega tekmovalca je bila DO PLANIK.

Rezultati — ekipno:

1. SAVA II 319 krogov,
2. SAVA I 315 krogov,
3. ISKRA I 308 krogov,

posamezno:

1. Krajcar Simon 87 krogov ETP — Kranj
2. Naglič Franc 85 krogov ISKRA I
3. Lombard Jože 84 krogov ISKRA I
4. Rotar Drago 84 krogov SAVA II
5. Šilar Ivo 83 krogov ISKRA II
6. Sekne Milan 82 krogov KŽK — Mlekarna I
7. Lacko Vladimir 82 krogov SAVA I
8. Studen Blaž 82 krogov SAVA I
9. Sitar Jože 80 krogov UJV
10. Černe Franc 80 krogov SAVA I

Udeležba je bila številnejša kot lani. Zanimanje je vse večje. Sodelovalo je 19 ekip in 76 posameznikov. Po rezultatih sodeč, je najbolje pripravljena DO Sava.

V. Ž.

ISKRINI PLANINCI NA IZLETU V NEZNANO

Zbrali smo se prejšnjo soboto. Kazalo je že, da se je avtobus kar brez nas izgubil v neznanu, ko se je le pripeljal z veselo razpoloženimi kranjčani. Skupaj smo nadaljevali pot mimo Logatca in Rakeka v Cerknico, od koder smo šli na 1115 m visoko Slivnico. V hoji smo kar tekmovali in tako pokazali, koliko kondicije smo si nabrali na letošnjih izletih PD Iskra.

Iz prave zime na vrhu Slivnice smo se čez senožeti spustili do vasi Bločice. Tu smo pomalicali, nato pa peš do Žirovnice, kjer nas je že čakal avtobus. Mimo Cerkniskega jezera, iz katerega v tem deževnem času gledajo je le posamezna drevesa in električni drogovji, smo se peljali v Loško dolino v Kozarišče do gradu Snežnik.

Grad, v katerem je urejen muzej, smo si z zanimanjem ogledali. Bilo nas je toliko, da smo se morali razdeliti v skupine, da ne bi podrli gradu.

Po napornem in razgibanem programu smo se okrepčali v bližnjem gostišču, potem pa ob spremstvu kitare veseli zapeli in zaplesali. Dobro razpoloženje se je nadaljevalo tudi v avtobusu vse do Ljubljane.

S tem izletom v premlato obiskan, a zelo lep del naše domovine smo zaključili letošnjo dejavnost. Dobiimo se spet v januarju na občnem zboru.

Tereza Velkavrh

ČASOPISNE NOVICE

Strokovnjaki iz Iskrinega razvojnega inštituta pod vodstvom inž. Jožeta Pukla so v sodelovanju z Elektro-Sežana in Inštitutom za elektrotehniko in vakuumsko tehniko izdelali učinkovit in cenen sistem za pretvarjanje sončne energije v električno ter ga postavili na 1.026 m visoki gori Breščič na Primorskem. Sistem bo napajal z električno energijo telekomunikacije, ki bodo posredovale profesionalne zveze na področju slovenskega Primorja. Članek je objavila beograjska Politika.

Vest o novem elektronskem računalniškem centru zagrebške delovne organizacije Slavija sta objavila ljubljanski Dnevnik in beograjski Privredni pregled. V Slaviji so montirali elektronske računalnike Iskradata C 18.

Letošnji dan republike so slovenski železničarji proslavili z dokončano avtomatizacijo na progi med Ljubljano in Zidanim mostom. Vest so zabeležili številni časopisi, toda le redki, kot npr. ljubljansko Delo, so objavili, da je avtomatizacija oskrbela Iskra.

TOZD Feriti bo v prihodnje zelo razširil svojo proizvodnjo. V Solčavi in v Ljubnem bo vložil v novo strojno opremo za avtomatizacijo proizvodnje dokajšnja investicijska sredstva. Zakaj je večina dela namreč ročna z določenimi strojnimi pripravami. Tudi prostore v Stegnah bodo razširili. Obširen članek je posredoval Naš čas iz Velenja.

Kreditni odbor temeljne banke Gorenjske je odobril Iskri-Elektromehaniki 100 milijonov dinarjev posojila za dobo pol leta. S tem denarjem bo Iskra pokrila neporavnane obveznosti za devizno posojilo, ki ga je bila najela pred sedmimi leti. V zadnjih treh letih se je nabralo že 134 milijonov dinarjev teh neporavnanih obveznosti, piše ljubljansko Delo.

Glas Slavonije iz Osijeka je v seriji člankov obravnaval zelo akuten problem servisiranja električnih aparatov v tem delu Slovenije. V osmem nadaljevanju predlaga Glas Slavonije, da bi v tej sedanji situaciji bila najbolj ugodna rešitev ustanovitev enotnega servisa za različne storitve. V članku je citirano tudi mnenje Iskra-Comintercea, da naj bi naš servis v Osijeku zadržal v prihodnje servisiranje samo za izdelke profesionalne tehnike, medtem ko naj bi gospodinjske aparate in sploh izdelke široke potrošnje prepustil v popravilo pogodbenim delavnicam privatnikom ali družbenemu malemu gospodarstvu. V tem primeru bi Iskrin servis oskrboval pogodbenega partnerja z rezervnimi deli in dokumentacijo. Tako poslovanje bi bilo za Iskra cenejše.

Zagrebski Vjesnik se je lotil problema proizvodnje računalnikov v državi, vendar obravnava predvsem situacijo v Sloveniji. V članku navaja, da sta v Sloveniji dva bistvena predloga razvoja, ki ga zagovarjata po eni strani Gorenje in po drugi Iskra. Gorenje meni, da mora biti težišče razvoja v prihodnje na licenčnem sodelovanju s tujimi partnerji, medtem ko se Iskra zavzema za razvoj lastne znanja. Članek svetuje takole: „Če že nimamo sporazuma o enotnem jugoslovanskem konceptu proizvodnje, potem ga Slovenci morajo zagotoviti vsaj v svoji republiki.“

Beograjski Privredni pregled je objavil vse poglavne podatke o razvoju Iskre v prihodnje s konference za tisk, ki jo je priredil v. d. predsednik kolegijskega poslovnega organa Anton Stipančič.

Zbral in uredil Marjan Kralj

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.
— V. d. glavni urednik Mitja Tavčar, odgovorni urednik: Dušan Zeljeznov, tehnični urednik: Janko Colnar — Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Boris Čerin DO (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE) in Marko Rakušček (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon: 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja in osebne dohodke TOZD ORODJARNA

vabi k sodelovanju

STROJNE TEHNIKE,
INŽENIRJE IN
DIPLOMIRANE INŽENIRJE
STROJNIŠTVA

za dela in naloge v konstrukciji orodja.

Nudimo: možnost spoznavanja vrhunskih orodij za:

- štancanje,
- predelavo termo-duroplastov,
- predelavo aluminija,
- naprave oziroma avtomate.

Pričakujemo: — smisel za konstruiranje, — veselje do ustvarjalnega dela.

Zaželeni so tudi kandidati brez delovnih izkušenj. Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v času 15 dni po objavi na naslov: ISKRA ELEKTROMEHANIKA KRANJ, 64000 Kranj, Savska loka 4, Kandrovska služba, z oznako „za TOZD ORODJARNA“